

bel

- 56 -

1983.11.14.

sb0080 4 180 mtib2027

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /3. rész/

sb0076 a liszt ferenc társaság ... /2. rész/
sb0077 nemzetközi ... /4. rész/
sb0078 tartalomjegyzék /1. rész/
sb0079 tartalomjegyzék /2. rész/
sb0080 tartalomjegyzék /3. rész/

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében
főszerkesztő: kovács györgy
szerkesztette: oltványi ottó
sebestény tibor
halasi györgy
- v é g e -

mai belpolitikai adásunkat zártuk, jó éjszakát kívánunk!!!
/mti/ mz hgy
20.55 141183 0561

M.T.I.

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

budapest, 1983. november 15.

bel

k e d d

sb0001 4 130 mtib1001

dokumentum az mszmp kb ülésről

1983. november 15. - a szakszervezeti munka fejlesztéséről, a párt feladatairól címmel megjelent füzetekben a magyar szocialista munkáspárt ez év október 12.-i ülésének dokumentuma a kossuth könyvkiadó gondozásában. a füzet tartalmazza németh károlynak, az mszmp politikai bizottsága tagjának, a kb titkárának előadói beszédét, valamint a központi bizottság állásfoglalását a szakszervezeti munka fejlesztéséről, a párt feladatairól.

ugyancsak most került az üzletkebe a reflektor 1983/4-es száma. a tallozó folyóirat idei záró kötetének nagyvilág rovatában többek között a lengyel gazdasági reform első évének tapasztalatait foglalja össze mizsei kálmán. a világméretű fegyverkezés gazdasági következményeit vizsgálja átfogó cikkében szentes tamás. a társadalom című rovatban kulcsár kálmán: a társadalmi változások és a modernizáció magyarországon című írásában az utóbbi három évtized tapasztalatait elemzi. utkereső, megújuló ifjúságpolitika címmel fejti györgy elemzi ifjúságpolitikánk korszerűsítését. a gazdaság rovatban az elkövetkező két évtizedre vonatkozó tervezőmunkáról ír kőszegi lászló; termeléspolitika - 1980-2000 címmel. dévai katalin: a nagyvállalatok helyzete című cikkében népgazdaságunk vállalati strukturáját vizsgálja. az ideológia kultura rovatban köpeczi béla: gazdaság, kultura, ideológia, című írásában a kultura és a gazdaság

kapcsolatával foglalkozik. a magyar tudományos akadémián megtartott marx emlékülésen elhangzott két előadás - szentágothai jános: tudatelmélet és marxizmus; tókei ferenc: marx és a mai szocializmus - rövidített szövege olvasható még többek között a folyóiratban.
/mti/

km/tr/kö -ár olt
00.11 151183 1696

--

sb0002 4 150 mtib1002

nem változik a nyugdíjkiegészítés

1983. november 15. - mint ismeretes, a dolgozók eddigi havi 290, illetve a mezőgazdasági szövetkezeti tagok 200 forintos bérkiegészítését a nyugdíjárulék átlagos összegével 310, illetve 210 forintra emelik és azt 1984 január 1-től pótlék formájában beépítik a bérekbe. a szot társadalombiztosítási főigazgatóságától kapott tájékoztatás szerint a nyugdíjasok és az újonnan nyugdíjba menők nyugdíjkiegészítése nem változik. a bérpótlék a nyugdíjalap megállapításakor nem számít bele az átlagkeresetbe, a 290, illetve 200 forintot nyugdíjkiegészítésként fizetik, s változatlan a már nyugdíjban levők nyugdíjkiegészítése is. /mti/

sl/gg/kö olt
00.11 151183 0691

--

sb0003 4 130 mtib1003

tartalmasabb uttörőélet - számvetésre készülnek az uttörővezetők /1. rész/

1983. november 15. - az eltelt hetekben, hónapokban országszerte városi, majd megyei uttörővezetői konferenciákon értékelték az uttörőmozgalom elmúlt négyéves munkáját. a fórumok jól szolgálták az uttörővezetők decemberben miskolcon sorra kerülő viii. országos konferenciájának előkészítését, s a mozgalom jelenlegi helyzetének elemzése mellett számos ötlettel, javaslattal segítették a piros-nyakkendősök további munkáját. a budapesti uttörővezetői konferencia és a megyei tanácskozások legfőbb tapasztalatait gyűjtötték össze az mti tudósítói:

a mintegy 14 ezer uttörővezetőt és 47 ezer pártoló tagot képviselő 300 budapesti küldött a magyar uttörők egyháza, 210 ezer fővárosi pirosnyakkendős és kisdobos életéről, munkájáról tanácskozott. az elmúlt négy évet értékelő beszámoló után, a szekcióülések vitáiban a küldöttek sürgették a mozgalom jelenlegi kapcsolatrendszerének áttekintését és újjászervezését, a gyermekek szempontjainak jobb figyelembevételét az ifjúságpolitika kialakításában. többen szölkáltak a város külső kerületeinek ugrásszerű fejlődéséből adódó gondokról, amelyek korszerűbb módszereket követelnek, s új feladatokat rónak a mozgalom helyi irányítására. hangsúlyozták, hogy nélkülözhetetlen az új lakótelepekre beköltöző családok, a társadalmi szervek bevonása a mozgalmi munkába, hiszen ez elősegítheti az új iskolák tevékenységét, a gyermekklub-hálózat kialakítását. az ifjúságpolitikáról szólva többen javasolták, hogy az országos konferencia vizsgálja felül helyzetüket, szerepüket, a szövetséghez fűződő viszonyukat.

a nógrád megyei uttörővezetők konferenciáján élénk érdeklődést keltettek azok az új módszerek, kezdeményezések, amelyek jobban alkalmazkodnak a gyermekek életkori sajátosságaihoz. a tanácskozáson követendőnek tartották például az egy raj - egy család mozgalmat, amelynek lényege: egy-egy család kirándulásra, színházba, moziba viszi azt az uttörőrajt, amelyhez saját gyermeke is tartozik. sikeres a megyében a nyolcadikosok klubja elnevezésű mozgalom, amely az általános iskolás és a középiskolás aktivisták kapcsolatait erősíti. nógrádban igyekeznek gazdagabb tartalommal megtölteni az iskolák, az uttörőcsapatok üzemi kapcsolatait is. az anyagi támogatás, az iskolaszerek, a játékok előállítása, javítása mellett üzemi pártoló tagok toborzásával teszik lehetővé, hogy a felnőttek átadják mozgalmi tapasztalataikat az uttörőknek, az uttörővezetőknek. /folyt. köv./ sr/pá/mz

00.12 151183 2514

--

sb0004 4 130 mtib1004

tartalmasabb uttörőélet ... /2. rész/

több felszólaló bírálta az iskolák gyakori zártságát, befelé fordulását, és szóvá tette, hogy az utóbbi években szaporodtak az „összkomfortos”, nem ritkán külföldi, s természetesen költséges kirándulások. ezek helyett a színesebb, romantikusabb uttörőéletre, játékos szellemi és sportvetélkedésre, rendszeres gyalogturákra, sáttortáborozásokra lenne szükség - hangsúlyozták.

a bács-kiskun megyei uttörővezetők megállapították, hogy javultak a mozgalmi munka feltételei. kecskeméten új játékház és uttörőtthon kezdte meg működését, több városban felújították, bővítették az uttörőházakat, s a megye az elmúlt öt évben csaknem 500 új iskolai tanteremmel gyarapodott. az általános iskolások növekvő létszámával kapcsolatban felhívták a figyelmet arra, hogy nagyobb gondot szükséges fordítani az uttörővezetők képzésére, valamint a családdal való kapcsolat szorosabbra fűzésére.

a tolna megyei konferencián többen megfogalmazták azt az igényt: folyamatossá és az eddiginél eredményesebbé kell tenni a fiatalok hazafias és internacionalista nevelését. a gyermekekre napjainkban információáradat zúdul, s kérdéseik gyakran válasz nélkül maradnak, ezért sok esetben értetlenül állnak fontos események, jelenségek előtt. szó esett a tolnaiak egyik legnagyobb gondjáról, arról, hogy a mintegy 3600 bejáró iskolás gyermeknek csak a hét végén jut idő az élményt nyújtó játékokhoz, a tartalmas szórakozáshoz. a konferencián kérték a kisközségek vezetőit, hogy a gyermekeknek is szervezzenek kulturális programokat és tegyék lehetővé, hogy a hétvégeken elsősorban ők használhassák a sportpályákat, a sportudvarokat.

a somogy megyei uttörővezetők megállapították: az elmúlt időszakban szorosabbá vált az együttműködés az iskola uttörőcsapatai és az állami, a társadalmi szervek között. nőtt a gyermekek érdeklődése a politika iránt, ugyanakkor kevés fórum nyújt számukra vitalehetőséget. javasolták, hogy a családok mind szorosabb bevonása mellett tovább szélesítsék a mozgalom támogatóinak bázisát, gyakrabban kérjék a kommunista szülők, szakemberek és a kiszések segítségét. /folyt. köv./ sr/pá/mz

00.12 151183 2152

-.-

sb0005 4 130 mtib1005

tartalmasabb uttörőélet ... /3. rész/

kezdeményezték, hogy a magyar uttörők szövetsége megalakulásának közelgő 40. évfordulója alkalmából jelenjék meg az uttörőmozgalom történetét feldolgozó kiadvány.

a zala megyei uttörők, kisdobosok munkáját irányító szakemberek arról számoltak be: az elmúlt években nyitottabbá vált az uttörőmozgalom, sikerült csökkenteni az uttörőélet formális elemeit, s az eredményeknek köszönhetően növekvő megbecsülést vívtak ki a megye gyermekszervezetei. fontos feladatként jelölték meg, hogy a jövőben a gyermekközösségek minden tagja számára egyaránt vonzóvá kell tenni a közös munkát. célul tűzték ki egyebek között az önállóság és az öntevékenység fejlesztését, az uttörőközösségek és a kiszervezetek kapcsolatának javítását, a nyitottabb politizálást szolgáló új módszerek, formák bevezetését. az elfogadott határozat szerint a jövőben nemcsak osztálytársakból állhatnak majd a rajok és az őrsök, hanem jóbarátokból, azonos érdeklődésű pajtásokból is. így az aprófalvakban bővelkedő zala társközsegeiben, kistelepüléseiben ismét együtt tevékenykedhetnek majd azok az uttörők és kisdobosok, akik a körzetesítés óta esetleg más-más iskolába járnak. /mti/

sr-csiz-lak-gem-káp-tas/pá/bc/mz olt

00.13 151183 1242

-.-

sb0006 4 160 mtib1006

számítógépek az iskolákban /1. rész/

1983. november 15. - a tanév kezdetéig 932 mikroszámítógép került a középfokú iskolákba, valamint a tanárképző egyetemekre, főiskolákra, illetve néhány más oktatásügyi intézménybe. ezzel lezárult az iskolaszámítógép program első szakasza - állapította meg a közelmúltban készített művelődési minisztériumi jelentés.

ez év közepéig minden megyében és a fővárosban 3-5 napos intenzív tanfolyamot tartottak, s ezeken mintegy 1.700 pedagógus sajátította el a számítógép kezelését. a tanárok számos segédanyagot kaptak, egyebek között a gép használati utmutatóját, programozó kézikönyvet és módszertani segédletet a számítástechnikai továbbképzésükhöz. a tanárképző felsőoktatási intézményekben több gépből álló iskolaszámítógép-laboratóriumot alakítottak ki, amelyek a felsőoktatáson kívül közoktatási és felnőttnevelési célokat is

1983.11.15.

szolgálnak. kísérletképpen kecskeméten, szolnokon és a főváros több művelődési központjában, valamint veszprémben az országos oktatástechnikai központban a lakosság is használhatja a számítógépeket.

az iskolaszámítógép program megvalósítását számos társadalmi szerv is segíti. a tudományszervezési és informatikai intézet - mint a program gyakorlati végrehajtásával megbízott intézmény - együttműködési megállapodást kötött a kisz-szel, a neumann jános számítógéptudományi társasággal, a híradástechnikai egyesülettel, a tit-tel és a mtesz-szel. e szervezetek elsősorban széles körű társadalmi háttérrel jelentenek a program megvalósításához, propagálják, támogatják azt. a kisz számítástechnikai védnöksége keretében sajátos egyéb feladatokra is vállalkozott, így például nyári számítógépes tábort szervezett.

a program megvalósítása folytatódik. a jövő év első felében az iskolatelevízió péntekenként számítógépes oktatáshoz kapcsolódó programokat sugároz részben gyermekeknek, részben felnőtteknek. a mafilm oktatófilmeket készít az iskolák számára. a magyar rádió ismeretterjesztő műsoraival kívánja segíteni a számítógépes kultúra terjesztését. az ötlet című lap konkrét oktatóprogramokat kíván közölni rendszeresen. a pedagógiai szaklapok rovatokat indítanak e témában. az országos pedagógiai intézet a tanárok oktató munkájában a számítógépet olyan nélkülözhetetlen segédeszközzé kívánja tenni, mint amilyen most a több évszázada használatos kréta és tábla.
/folyt.köv./

és/tr/kö bc olt
00.14 151183 2395

--

sb0007 4 160 mtib1007

számítógépek az iskolákban /2. rész/

a tervek szerint 1985 végére a középfokú iskolákban - differenciáltan - 3-6 géppel rendelkeznek majd. kísérletképpen egyes általános iskolákban is elhelyeznek belőlük néhányat. a felsőoktatási intézményekbe nagy teljesítményű számítógépeket akarnak telepíteni. az oktatási intézményeken kívül diákok otthonok, kollégiumok is rendelkeznek majd számítógéppel. az oktatásügy

1983.11.15.

illetékesei hangsúlyozzák, hogy az iskolákban nem számítógéptechnikusokat fognak képezni, csak annak használatára kívánják megtanítani a felnövekvő generációkat. hiszen az ő életükben a mikroelektronika „csodái”, mindennapos helyet foglalnak majd el. /mti/

és/tr/kö bc olt
00.14 151183 0696

--

sb0008 4 130 mtib1008

észak-budapesti közlekedési beruházások

1983. november 15. - az árpád-híd környékén az észak-budapesti közlekedési beruházások megfelelő ütemben haladnak: a flórián téren, a róbert károly köruton és a metró itteni szakaszán az építők gyorsítják a munkát, jelentős erőfeszítéseket tesznek azért, hogy az idei programot teljesítsék. dalmy tibor miniszteri biztos a főváros kiemelkedő fontosságú közlekedési építkezésének helyzetéről tájékoztatta az mti munkatársát.

a háromszorosára szélesedő árpád-híd utolsó, ugynevezett záróelemének beszerelése után az építők a térség másik három fontos pontjára koncentrálnak erőiket. a hid budai oldalán a flórián téren megkezdtek a szentendrei ut torkolatában a még hiányzó aluljáró építését. az ottani második felüljáró pillérelépítési munkálatai rövidesen befejeződnek: még ebben az évben helyére kerül valamennyi hidgerenda. a budai hídfőnél az aluljárót lezárták, gyorsított ütemben alakítják át, hogy ne zavarja sokáig az ottani közlekedést. a munkálatokat szeretnék még ebben az évben befejezni, s akkor újra megnyitni az aluljárót. a vörösvári ut mindkét utpályája már elkészült, s ott megkezdődött az 1-es villamos bécsi uti végállomása vágányhálózatának kiépítése.

a pesti oldalon a róbert károly körut tengelyében a főgyűjtőcsatorna építése a múlt évben késedelemmel kezdődött meg, s bár a hátrányt nem tudták behozni, az építés az elmúlt napokban befejeződött. különböző szervezési intézkedésekkel elérték, hogy a főgyűjtőcsatorna építésével egyidejűleg készíthették el a róbert károly körut déli utpályáját, amelyet az előirt határidőben, október 29-én forgalomba helyeztek. a lehel utca - róbert károly körut csomópontjában jelenleg a gyalogos aluljáró építésén dolgoznak a vizügyi építő vállalat munkásai, s az ütemtervnek megfelelő munkájukkal lehetővé teszik, hogy az aluljáró déli része fölött november végén megkezdődhessék az utépités.

bel

- 8 -

1983.11.15.

a metró árpád-híd és élmunkás tér közötti szakaszán az alagutépítés a terv szerint halad, a hidépitő vállalat kis előnyt szerzett az árpád-híd állomástól északra fekvő, ugynevezett kihúzóvágányok szerkezetépítésénél. sajnos nem ilyen kedvező a helyzet az állomásoknál és a gyalogos aluljáróknál, ahol a legutóbbi két hónap programja nem teljesült, s ezért kisebb lemaradás keletkezett. a hátrány csak jelentős erőfeszítések árán küzdhető le, de minden lehetőséget felhasználnak ennek elérésére, hiszen ezek a létesítmények a szakasz kulcspontjai, amelyek elkészültétől a jövő év munkálatai is függnének. /mti/

fr/kö bc olt
00.15 151183 2549

--

sb0009 4 150 mtib1009

a fénytávközlés jövője /1. rész/

fórizs györgy, az mti munkatársa írja:

1983. november 10. - a távközlési rendszerek továbbfejlesztésénél hazánkban is napirendre került az üvegszálak kábelek alkalmazása. az országos műszaki fejlesztési bizottság tanulmányt készített a fénytávközlés hazai bevezetésének feltételeiről, lehetséges előnyeiről. a tanulmány szerzői megállapítják, hogy napjainkban - és a belátható jövőben még inkább - rohamosan növekszik a közlésre, továbbításra szánt információk mennyisége, kezelésükre a hagyományos távközlési rendszerek egyre kevésbé képesek. a legszembetűnőbb példája ennek a hazai telefonhálózat helyzete; már-már behozhatatlannak tűnő lépéshátrányból próbál megfelelni a mind nagyobb igényeknek, vagy akár csak a jelenlegi leterhelés követelményeinek. de hasonlóképpen szorongató a helyzet az ipari információ-átvitel - például az adatok millióit kezelő számítógépek közötti információcsere - területén is. a tanulmány szerint a fénytávközlés bevezetése vihetne közelebb a megoldáshoz.

az üvegszálak kábelek révén közvetített fény az ugynevezett digitális átvitelrel tud információkat közölni. ennek lényege, hogy az alapinformációt /például a telefon esetében az emberi hangot/ „kódolják”, azaz megfelelő gyakorisággal megméri a jel - jelen esetben a hang - nagyságát, és az eredményt a 2-es számrendszerben átalakítva a fény és a sötétség váltakozásával közvetítik az üvegszálon keresztül. egy viszonylag távoli példával élve: mintegy „átmorzézák”, a fogadóállomáson aztán a beérkezett fényjeleket dekódolják, azaz visszaalakítják a kibocsájtott értékeknek megfelelő eredeti jelekké - például hanggá.

bel

- 9 -

1983.11.15.

a fénytávközlésnek számtalan gyakorlati előnye van. az üvegszálak kábel súlya, mérete csak töredéke a hagyományos telefonkábelének; amíg az utóbbi átmérője 30-40 centiméter is lehet, addig az üvegszálak a milliméternek is csak töredéke. ugyanakkor - a rendkívül kis átmérő ellenére - az üvegszálak kábel az információk sokszorosát képes szállítani. amíg például egy hagyományos telefonér-pár egyidőben 30-60 beszélgetés közvetítésére alkalmas, addig egyetlen optikai szálon néhány száz beszélgetést lehet egyidejűleg lebonyolítani. további előnye, hogy az üvegszálnak rendkívül nagy a külső zavarok elleni védettsége, ezért nagyon megbízható. a nagyfeszültségű elektromos kábelek ugyanis közeli helyzetben kölcsönösen hatnak egymásra, az optikai szál viszont közömbös, nemcsak a többi üvegszállal, hanem az elektromos hatásokkal szemben is. /folyt. köv./

fgy/mi-pá/mz

00.15 151183 2554

--

sb0010 4 150 mtib1010

a fénytávközlés jövője /2. rész/

és még egy, fontos szempont: az üvegszálak kábelek - éppen kis méretükből adódóan - felbecsülhetetlen mennyiségű színesfém, mindenek előtt réz megtakarítását teszik lehetővé.

a fénytávközlés ellen szóló érv pillanatnyilag, hogy - a már meglévő, infrastruktúrába nem illeszthető rendszerről lévén szó - hatalmas indulóberuházásokat igényel és ezért ma még nagyon drága. problémát jelent az üvegszálak kábel beszerzése is, amelynek hazai gyártása még nem megoldott, külföldről pedig csak igen drágán vásárolható meg. jelenleg a szocialista országok közötti együttműködés lehetséges formáit keresik /a szovjetunióban és Lengyelország már gyártanak üvegszálat.

a tanulmány szerzői szerint a jelentős induló költségek dacára a fénytávközlés megvalósítása - éppen a hagyományos rendszerek rohamos elavulása miatt - hosszú távon elkerülhetetlen. nem véletlen, hogy ma már a fejlett ipari országokban mind jobban terjed használatuk. különösen a telefonhálózatok korszerűsítésénél alkalmazzák /a világon 1979-ben létező optikai távközlési rendszerek 70 százalékát ezen a területen hasznosították/, de növekvő arányban veszik igénybe a kábeles televíziózásnál; 1979-ben arányuk 10 százalék volt, az ipari információ-átvitelnél is. számítógépek közötti kapcsolatoknál például felbecsülhetetlen előnye az üvegszálak kábelnek az információmennyiség megsokszorozására való alkalmassága.

a tanulmány készítői szükségesnek tartják a hazai fénytvízközlés fejlesztésére vonatkozó programok meggyorsítását. sürgetik az e programok megvalósítását segítő nemzetközi együttműködés kialakítását, és a fénytvízközlés alkalmazására képes hazai szakemberek felkészítését. a tervek szerint egyébként a magyar posta 1984-ben három telefonközpont között kísérleti jelleggel kipróbálja az optikai kábelek alkalmazását. ha a kísérlet beválk, néhány éven belül már több száz kilométernyi üvegszálas telefonér-kábel bevezetését tervezik. /mti/

fgy/mi/jf/mz olt

00.16 151183 1991

--

sb0011 4 150 mtib1011

hiánypótló magánfuvarozók /1. rész/

1983. november 14. - a magánfuvarozók jóvoltából közel két év alatt sok helyen megszűnt a fuvarpiac ellátatlansága, oldódtak az eddigi feszültségek - a közlekedési minisztérium értékelése szerint kedvező tapasztalatokat hozott a magánszemélyek gépjármű használatáról szóló rendelet módosítása.

cseh Lajos, a közlekedési minisztérium főosztályvezető helyettese az mti munkatársának elmondta: a magántaxisok bevonásával jól érzékelhető kedvező változás történt különösen a fővárosban és a nagyobb üdülőhelyeken, ahol korábban fokozódó gondot okozott a kielégítetlen taxiigény. az, hogy a külső területeken, az éjszakai órákban, vagy éppen rossz idő esetén szinte lehetetlen volt taxihoz jutni. az igények kielégítésére az állami taxiállomány megkészszerzésére lett volna szükség, ezt azonban nem tették lehetővé a taxivállalatok anyagi eszközei. a 2900 állami taxi mellett ma már 3200 magántaxi fuvarozza az utasokat. főként ott jelentős a szerepük, ahol kicsi, és nem rendszeres a forgalom, vagyis azokon a területeken, ahol az állami taxisoknak nem kifizetődő az utasra várás. a magántaxisok általában rugalmasabbak, jobban alkalmazkodnak a pillanatnyi igényekhez, a változó forgalomhoz, mint a nagyvállalati járművek vezetői, s ezt jól érzékelik az utasok is. kezdetben voltak ugyan feszültségek, hiszen többen, akik a gyors meggazdagodás reményében választották fő- vagy mellékállásként a taxizást, néha viselkedésükkel vagy magas tarifájukkal elriasztották az utasokat. ezek többsége ma már lemorzsolódott. más részükről pedig a legutóbbi közúti ellenőrzés során bebizonyosodott, hogy nem is rendelkeznek iparengedéllyel, egyetlen hónap alatt 47 ilyen gépkocsivezetőt lepleztek le az ellenőrök.

megalakult a city taxi és a budataxi; tagjaik egységes - az államit meg nem haladó - árral, garantált minőségű szolgáltatást nyújtanak. sokan közülük taxiórával is felszerelték már autójukat - ennek határidejét viszont a beszerzési nehézségek miatt jövő év végéig kitölték. ezt szintén megnyugvással vették tudomásul.

az árufuvarozásban - elsősorban a lakosság kistételű árucikkeinek szállításával - szintén hiányt pótolnak a kisiparosok. a nagy teherbírásu állami teherautókkal nem szívesen vállalkoztak az ilyenfajta szállításokra - ha csak nem „fekete fuvarban”,

/folyt. köv./ bi/gg/kö olt

00.17 151183 2362

--

sb0012 4 150 mtib1012

hiánypótló magánfuvarozók /2. rész/

a 2600 árufuvarozó kisiparos bekapcsolódásával jócskán csökkent a szabálytalan szállítások aránya, s lényegesen enyhültek a fuvarpiaci feszültségek. jelentős feladatokat vettek át a magánfuvarozók: propán-bután gázpalackok szállítására, tüzelőolaj és építőanyag fuvarozásra, költöztetésre, valamint közületek részére kommunális fuvarozásra, illetve vasutállomási fel- és elfuvarozásra vállalkoznak. általános tapasztalat: olcsóbb és kényelmesebb ezeket a feladatokat a magánfuvarozókkal elvégeztetni, nem is beszélve arról, hogy gyakran még a rakodómunkásokról is ők gondoskodnak.

a magánfuvarozásra megkülönböztetett figyelmet fordít a minisztérium és a kiosz. szigorú rend szerint kell vizsgáztatni a gépkocsikat, csakis kifogástalan állapotú gépjárművel lehet részt venni a forgalomban. következetesen kivizsgálják a gépkocsivezetők ellen érkező panaszokat, s indokolt esetekben fegyelmit indítanak. a súlyos, illetve ismétlődő panaszok nyomán ebben az évben egy gépkocsivezetőt kizárt a kiosz soraiból, kettőtől pedig visszavonták a kisipari engedélyt.

az elmúlt időszak tapasztalatai egyértelműen bizonyítják: a kormányhatározat nyomán számottevően javult a helyzet a fuvarpiacon. a magánfuvarozás azonban nem vált meghatározóvá a szállításban; a mintegy 140 ezer állami tulajdonú tehergépkocsi, a közel háromezer állami taxi mellett elenyésző a magánfuvarozók kezében levő gépjárművek száma. /mti/

bi/gg/kö olt

00.17 151183 1477

--

sb0013 4 150 mtib1013

rizs „zárszámadás”, a kite-ben

1983. november 15. - összesítették a nádudvari kukorica- és ipariinövény-termelési együttműködés - a kite - 30 rizstermelő gazdaságának eredményeit. a rizszárszámadás ismét kedvező eredményt mutat. a kite-taggazdaságokban 1983-ban 12.400 hektárról, 3,8 tonnás átlagtermést takarítottak be, s ez minden korábbinál több. a kedvező időjárás mellett a magas hozam elsősorban a rendszerközpont által kidolgozott a komplex fejlesztési program pontos, szakszerű megvalósításának köszönhető.

a kite 1976-ban vette fel a rizst a rendszer növényei közé. a több esztendő alacsony termésátlagai, sőt kudarcai után kidolgozott komplex fejlesztési program megvalósítása fokozatosan vezetett a mostani kimagasló átlagterméshez. megalapozása során nagy teljesítményű lézerrel vezérelt talajegyengető berendezéseket állítottak munkába, s ezzel megteremtették az egyenletes talajfelszín és az egyenletes vízborítás feltételeit. a korszerű telepekről kiszorultak, illetve kiszorulnak a hagyományos talajelőkészítő gépek, nagy teljesítményű könnyű- és nehézuniverzális traktoroknak, a gabonatermesztésben is használt korszerű gépeknek adják át a helyüket.

alapvető szemléletváltozást jelez, hogy megszűnt a földbevetés monopóliuma. a több mint tizenkétezer hektárnyi rizsnek alig felét vetették földbe, a többi helyen a felszínre, vagy vízbe kerül a mag; próbálkoznak a palántázással is. a palotási állami gazdaságban az országos átlagnál jóval magasabb termést adott a szovjet technológiával épült 145 hektáros új típusú kubányi rizstelep. ez az építési rendszer csatornahálózatának méretezésével, s a műtrágyák sajátos kiképzésével lehetővé teszi az egész telep igen gyors, 24-36 órán belüli elárasztását, illetve lecsapolását.

a komplex rizstermesztési program keretében fokozatosan kedvezően változik a fajták aránya, a korábbinál nagyobb területen termelnek igen korai és korai érésű fajtákat, s a fajtaváltás a következő években tovább folytatódik.

a megkezdett fejlesztési programoknak jelentős szerepük volt abban, hogy harmadik esztendeje három tonnán felüli termést takarítottak be a fontos vizinövényből. a legtöbb rizst - a hazai termés felét - szolnok megye adja, valamivel több, mint egyharmadát pedig a békés megyei kite-gazdaságok termelték meg. /mti/

szü/éva/s kz olt

00.18 151183 2339

--

sb0014 4 150 mtib1014

mirelit gyümölcstorta a karácsonyi asztalra

1983. november 15. - gyümölcstortával bővítik a mirelit-étlapot a győri hűtőház. torta formájúra sült linzer tészta felületét díszítik gyümölcscsel, illetve gyümölcszselével. a karácsonyi ünnepek előtt háromféle ízesítéssel: málnás, epres és piros ribizkés változatban hozzák forgalomba. mintegy 15 ezer kis tortát adnak át a kereskedelemnek. a háziasszonyoknak nincs egyéb tennivalója vele, csupán a mélyhűtőből kell kivenni, s miután fagyos keménysége kienged, tejszinhabbal, vagy anélkül lehet asztalra tenni a különleges inyenccséget. /mti/

mzs/sza/s kz olt

00.18 151183 0624

--

sb0015 4 130 mtib1015

kis-balaton-árasztás egy évvel korábban

1983. november 15. - már több helyen elnyerte végleges alakját a kis-balatoni védelmi rendszer első szakasza. a huszonegy négyzetkilométer kiterjedésű víztározó legfontosabb építményei, a zárógáták már elkészültek, s befejezték a zala folyó töltésének a megerősítését is. a tározó építői az eredeti tervhez képest egy éves előnyben vannak. az erőket a zsilipek és a tározón belüli terelőgáták kialakítására összpontosították. a nyugat-dunántúli vízügyi igazgatóság irányításával folyó munkák során eddig több mint 700 ezer köbméter földet építettek be a gátakba. a zala folyó vizét pihentető, a balaton vízvédelmét szolgáló védelmi rendszer első részének elárasztása a jövő év harmadik negyedében megkezdődhet. a 25 millió köbméter zala-víz befogadó tározóba 28 napot pihen a folyó vize, lerakja hordalékait, s megtisztulva jut a balatonba. a tározó vízszintje 2 méterrel lesz magasabb a balatonénál.

vízügyi szakemberek szerint a hatalmas tározó természetes víztisztítóként működik. a halasztását nem tervezik, a nagyközönség elől elzárt terület lesz. balatonmagyaród köztség alatt azonban kialakítanak egy magaslati szigetet, ahonnan az érdeklődők szemrevételezhetik a hatalmas kiterjedésű víztározót. /mti/

tóa/kné/s kz olt

00.19 151183 1292

--

bel

- 14 -

1983.11.15.

sb0016 4 150 mtib1016

korszerűsítik az olajipari hírközlőhálózatot

1983. november 15. - korszerűsítik a hazai olajipar hírközlőhálózatát. az 1984 elején megkezdődő munkával megteremtik a lehetőségét annak, hogy az egymástól távol lévő munkahelyek, mellékállomások közvetlenül kapcsolatot teremthessenek egymással. az egyes gócközpontok között egyidejűleg 20-24 beszélgetést lehet majd folytatni, így gyorsabb lesz az ügyintézés, a segélykérés, a jelentések továbbítása. /mti/

end/kné/kö kz olt
00.20 151183 0488

--

sb0017 4 150 mtib1017

melegviz áramlásmérő a távfűtéses lakásokhoz

1983. november 15. - központi fűtéses lakásokban használható melegviz áramlásmérő készüléket konstruáltak az építéstudományi intézet szentendrei kísérleti telepén. a berendezés fejlesztésének indítéka az volt, hogy a fűtés és a melegviz-elszámolás jelenlegi országos tarifája - a lakás légköbmétere, illetve alapterülete alapján számított díja - nem ösztönzi takarékosagra a lakosságot. az érdekeltség megteremtését, illetve az egyéni fogyasztáson alapuló elszámolást viszont mindezideig lehetetlennek tette a megbízható és üzembiztos mérőberendezés hiánya.

az éti és a fővárosi finommechanikai vállalat által kidolgozott, érzékelőből és kijelzőből álló műszer egyik nagy előnye, hogy a működését nem veszélyezteti a vízkőlerakódás a kijelzője pedig az érzékelőhelytől messzebb, például a lépcsőházba is beépíthető. a melegviz áramlásmérő készülékekből a finommechanikai vállalat jövőre ötezer, 1986-tól pedig évi 40 ezer darabot gyárt a távfűtőművek részére.

fogyasztással arányos fűtési és melegviz-elszámolással, az egyéni érdekeltség megteremtésével várhatóan a hőenergia 30 százaléka takarítható meg. /mti/

gál/an/s kz olt

00.20 151183 1205

--

bel

- 15 -

1983.11.15.

sb0018 4 160 mtib1018

kossuth hírlapja - egy öreg ház padlásán találták

1983. november 15. - értékes szabadságharc-korabeli napilapgyűjteménnyel gazdagodott a hajdusoboszlói bocskai múzeum. a hazafias népfront városi bizottsága által meghirdetett hulladékgyűjtési akció keretében az uttorók az egyik lakatlan, lebontásra váró öreg ház padlásán megtalálták kossuth hírlapjának csaknem valamennyi megjelent számát.

az 1848 júniusában indult és december 31-én megszűnt ujságnak 157 száma látott napvilágot, amely minden írásával a szabadságharc ügyét szolgálta. a teljes épségben megtalált anyag az uttorók és pedagógusok közreműködésével került a bocskai múzeumba. /mti/

szü/éva/kö kz olt
00.21 151183 0688

--

sb0019 4 150 mtib1019

uj játékok pécelről

1983. november 15. - három új játék gyártását kezdték meg a péceli triton szövetkezetben, amelyek a karácsonyi vásáron már kaphatók lesznek. az egyiket, a tallér tál márkanévű logikai játékot - egy ősi kínai fejtörő - alapján készítette tallér jános asztalosmester a péceli szövetkezet, amely megszerezte a gyártásához a mintaoltalmat, ötezeret a skála-coopnak, ezret pedig a triálnak szállít a gyermekeknek és felnőtteknek egyaránt ajánlott játékból. saját terv és elképzelés alapján készül viszont az autócross társasjáték. ebből év végéig történő szállításra huszezret rendelt a triál. a játékosoknak - akadályokkal tarkított pályán - kell eljutniuk a starponttól a célig, közben közlekedési ismereteiket is alkalmazniuk kell. az előbbihez hasonlóan elsősorban 6-14 év közötti gyerekeknek készit a szövetkezet az év végéig több mint 10 ezer szerencsével ügyesen elnevezésű játékot. dobókocka segítségével sorsolhatják ki a versenyben a gyerekek a lépéseket, s így juthatnak el a célba. /mti/

vir/mi/kö kz olt
00.21 151183 1048

--

bel

- 16 -

1983.11.15.

sb0020 4 150 mtib1020 /közönségszolgálat/

karácsonyi vásár a csepel vas- és fémművekben

1983. november 15. - a centrum csepel áruház az idén először kihelyezett karácsonyi vásárt szervez november 24-30-ig a csepel vas- és fémművek főbejáratánál. az 1. kapu mellett, a mtesz műszaki klubjában naponta 10-18 óráig vásárolhatók az ajándékozásra alkalmas cikkek, egyebek közt konfekcióárúk, játékok, háztartási eszközök, kozmetikai termékek. az áruház a kétmillió forintos indulókészletet az igényekhez alkalmazkodva folyamatosan feltölti, s néhány terméket engedményesen is árusítanak. /mti/

mg/mi/sl/mz olt

00.22 151183 0581

--

sb0021 4 150 mtib1021 /közönségszolgálat/

hidbontás - vasuti fogalomváltozás

1983. november 15. - a MÁV értesíti az utazóközönséget, hogy budapesten az asztalos sándor utcai kereszteződésnél levő közúti hid elbontása miatt november 20-án, vasárnap a személyszállító vonatok közlekedésében korlátozások lesznek.

általában reggel 9 órától délig, kora délutánig a személyvonatok szerencsre, turára, békéscsabára, gödöllőre, szolnokra és ludasra nem budapest keleti-pályaudvarról, hanem kőbánya-felső állomásról indulnak. a budapest keleti-pályaudvar helyett budapest-józsefvárosból indul 13.25 órakor sopronba és szombathelyre a budapest déli-pályaudvarról 13.50 órakor hegyeshalomba vonat.

ugyanígy 8 órától 13 óráig budapest keleti-pályaudvar helyett kőbánya-felső állomásra érkeznek békéscsabáról miskolcra, salgótarjánból, lökösházáról, szolnokra és turáról a személyvonatok. a budapest keleti-pályaudvar helyett budapest-józsefvárosba érkeznek 9-13 óra között a személyvonatok eger-somoskőujfaluból, ózd-sátoraljujhelyről és miskolcra, s a budapest déli-pályaudvarra jön vonat hegyeshalomból 9.20 órakor.

bel

- 17 -

1983.11.15.

a fenti időpontokban budapest keleti-pályaudvar és kőbánya-felső állomás, valamint budapest keleti-pályaudvar és budapest-józsefváros között vonatpótló autóbuszok bonyolítják le a vasúti forgalmat; az autóbuszokon a megváltott vasúti jegyek érvényesek. /mti/

kf/kf/s bam olt

00.22 151183 1380

--

sb0022 4 150 mtib1022 /közönségszolgálat/

közlekedésbiztonsági nap

1983. november 15. - a fővárosi tanács közlekedés felügyelete - a brfk-val és a fkbt-vel együttműködve - november 19-én, szombaton rendezi meg a hagyományos őszi közlekedésbiztonsági napot a III. kerületi mozaik utca 5. szám alatti vizsgáló állomáson.

a díjmentes közlekedésbiztonsági napon 6-14 óra között tanácsokat adnak a gépjárművek üzemeltetésével kapcsolatos problémákra, a hatósági műszaki vizsga előírásai szerint műszerekkel ellenőrzik a személygépkocsik állapotát, ha szükséges beállítják a fényszórókat és az alapjáratit a tartalmát. az előírásoknak megfelelő gépkocsik üzemeltetői egyébként a helyszínen kérhetik a forgalmi engedély érvényességi idejének meghosszabbítását.

a közlekedési felügyelet a részvételt elsősorban azoknak ajánlja, akik gépkocsijukat vizsgára kívánják felkészíteni vagy használt gépkocsi vásárlását tervezik és pontos, megbízható minősítést szeretnének kapni az autó közlekedésbiztonsági állapotáról. /mti/

kf/kf/s bam olt

00.23 151183 1018

--

bel

- 18 -

1983.11.15.

sb0023 4 150 mtib1023

autómosó sopronból

1983. november 15. - gépkocsimosó berendezéseket gyárt az amerikai rohe cég nszk-beli leányvállalatával kooperációban a soproni autófelszerelési vállalat. a soproniak hazai anyagokból készítik a mosók vázszerkezetét, melyekre az együttműködő fél szereli fel az elektromos motorokat és a vezérlőberendezéseket. működését automatikus program vezérli, de szükség esetén, például a tükrök, az antennák kikerülésénél kézzel is irányítható. méreteit úgy alakították ki, hogy tehérgépkocsi, autóbusz, ponyvás utánfutó, kis szállítójármű és személygépkocsi mosására egyaránt alkalmas. nemcsak fedél alatt, hanem szabadban is felállítható, jól bírja a tartós terhelést, és ellenáll az időjárási viszontagságoknak.

a soproni üzem a vázszerkezetekért cserében alkatrészeket kap, amelyekkel komplett járműmosókat tud előállítani, részint a hazai piacra, részint külföldi megrendelésekre. az idén görögországba exportálnak a keresett termékből. /mti/

mzs/sza/kz/gw olt

07.53 151183 0998

--

sb0024 4 160 mtib1024 /közönségszolgálat/

jazzhétvége szegeden

1983. novembere 15. - pénteken és szombaton hétvégi jazzprogramot rendez a szegedi ifjúsági ház. négy helyszínen, az ifjúsági házban, a bartók művelődési központban, a tanárképző főiskola disztermében, a tudományegyetem kisz-klubjában lesznek a koncertek. nyolc kiváló hazai együttes mellett fellép az újvidéki dixieland, a lengyelországi tomasz stanko és tomasz szukalski duó, az amerikai egyesült államokból pedig a kitűnő gitárművész, larry coryell. meghallgathatják a fiatalok a molnár dixieland, a pege együttes, kőszegi imre ütőhangszeres együttese és több más magyar csoport, duó és szólista műsorait. /mti/

dén/d/kz/gw olt

08.18 151183 0670

--

bel

- 19 -

1983.11.15.

sb0025 4 150 mtib1025

„népesek,, komlóról

1983. november 15. - a bányákban használatos személyszállító kocsik - közismert nevükön „népesek,, - gyártását kezdték el komlón, az országos földtani kutató és furó vállalat mecseki üzemében. a keskeny és széles nyomtávu alvázra két különböző kivitelben készülő, leszerelhető felépítményű, univerzális kocsikból az év végéig félszázat szállítanak megrendelőiknek, a borsodi és veszprémi szénbányáknak, valamint a mecseki ércbányászati vállalatnak. a komlón gyártott népesek az első, kifejezetten személyszállítást szolgáló hazai bányakocsik. terveit a mecseki szénbányák megbízásából az aluterv szakemberei készítették el. a népeseket korábban ugyanis a szállítócsillék alvázaira építették, s a később tervezettek sem feleltek meg minden tekintetben a föld alatti személyszállítás követelményeinek. /mti/
kász/bné/kö kz olt
08.21 151183 0863

--

sb0026 4 150 mtib1026 /közönségszolgálat/

miről ír a kistenyésztők lapja

1983. november 15. - baranya megye kistermelőinek életéről, a nagyüzemek és a kistenyésztők egyre bővülő kapcsolatáról kaphatnak képet az olvasók a kistenyésztők lapja novemberi, várhatóan a hét végén megjelenő legújabb számából. a lap ismerteti a megye áfészeinek tevékenységét és a pécsi bányász nyultenyésztő szakcsoportok munkáját, bemutatja egyebek között a szigetvári zrinyi, az ujpetrei petőfi, a szajki béke és a mohácsi dunavölgye termelősövetkezetet is.

a mindig érdeklődéssel várt állategészségügyi cikkek közül ezúttal a nyulgyógyászatban leggyakrabban használt gyógyszerek receptjeiből ad egy csokorra valót a lap. folytatódik a sorozat a nyulak szaporodásbiológiájáról. végül beszámol a lap a házinyul- és a galambexport első félévi alakulásáról. /mti/
kf/kö bam olt
08.29 151183 0833

As

--

sb0027 4 160 mtib1027 /közönségszolgálat/

környezetvédelmi fotópályázat

1983. november 15. - „környezeti ártalmak, környezetvédelem,, címmel országos fotópályázatot hirdet az országos környezet- és természetvédelmi hivatal, szolnok megye tanácsa és a szolnok megyei művelődési és ifjúsági központ. a pályázat célja, hogy a fotóművészet eszközeivel szemléletesen és gondolatébresztő módon bemutassák az ember és a természet kapcsolatát, a környezetet romboló ártalmakat, valamint a környezetvédelem érdekében tett erőfeszítéseket és eredményeket. a fotósok fekete-fehér képekkel és színes diákkal nevezhetnek: mindkét kategóriában öt egyedi fotóval vagy öt képből álló sorozattal. a pályamunkákat 1984. április 15-ig kell beküldeni a szolnok megyei művelődési és ifjúsági központ címére /5001 szolnok, pf. 198/. a beérkezett alkotásokat április végén nyilvánosan zsűrizik, majd a legjobb munkákból májusban kiállítás nyílik. /mti/

laz/kné/kz/gw olt

08.30 151183 0924

--

sb0028 4 130. mtib1029

halálos közlekedési balesetek

1983. november 15. - fejér megyében seregélyes külterületén borbély józsef 63 éves éjjeliőr, seregélyesi lakos segédmotoros kerékpárjáról leesett és a helyszínen meghalt. a baleset okát szakértő bevonásával vizsgálja a rendőrség.

székesfehérvár belterületén egy személygépkocsi elütötte viniczai ferencné 40 éves helyi segéd munkást, aki kórházba szállítás után meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint a gyalogos figyelmetlenül, a már féktávolságon belül lévő személygépkocsi elé lépett.

hajdu megyében derecske külterületén csuha sándor, 25 éves, berettyóújfalui lakos személygépkocsijával elütötte bódi lászló 25 éves festő és mázoló, derecskei lakost, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint csuha figyelmetlenül, nem a látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezetett, a gyalogos pedig szabálytalanul és figyelmetlenül közlekedett. a rendőrség csuha vezetői engedélyét bevonta, és tovább folytatja a vizsgálatot.

ds

nógrád megyében homokterenyé belterületén egy tehergépkocsi elütötte répás józsef 64 éves homokterenyéi nyugdíjast, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint répás kerékpárjával a tehergépkocsi elé borult. a baleset vizsgálatát szakértő bevonásával tovább folytatja a rendőrség.

kiskunlacháza külterületén miklós Levente 41 éves agrármérnök, kunszentmiklósi lakos személygépkocsijával elütötte kohán lászló 55 éves kiskunlacházi éjjeliőrt, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint miklós Levente nem a látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezetett, a kerékpározó kohán járműve pedig nem volt kivilágítva.

nyiregyháza külterületén suhajda mihály 47 éves kazánfűtő, nyiregyházi lakos személygépkocsijával kisodródott az uttestről, és egy fának ütközött. a baleset következtében utasa, simkó jános 71 éves nyugdíjas, nyiregyházi lakos a helyszínen meghalt, a személyautó vezetője sulyos, további két utasa pedig könnyű sérülést szenvedett. a vizsgálat eddigi adatai szerint suhajda nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezetett, a rendőrség bevonta vezetői engedélyét, és tovább folytatja a baleset vizsgálatát. /mti/

mi/gw ie

10.00 151183 2189

--

sb0029 4 130 mtib1032 /közönségszolgálat/

a tv-lottó nyerőszámai

1983. november 15. - a sportfogadási és lottó igazgatóság közlése szerint a budapesten megtartott/őszi tv-lottó/sorsolásán a következő számokat húzták ki:

3, 6, 34, 58, 68

/mti/ mi/gw ie

10.27 151183 0245

as

--

sb0030 4 150 mtib1033

tsz küldöttközgyűlés a gazdasági együttműködésről

1983. november 15. - küldöttközgyűlésen tárgyalták meg kedden mezőberényben a békés megyei termelőszövetkezeti szövetséghez tartozó taggazdaságok képviselői a közös vállalatok, gazdasági együttműködések, termelési rendszerek tevékenységének tapasztalatait. a tanácskozáson kiemelték: a békéscsaba és környéke agráripari egyesülésnek kiemelkedő szerepe van azoknak a társulásoknak a létrehozásában, amelyek az erők és eszközök összefogásával értek el nagyobb eredményeket. a gazdasági együttműködésekbe az állami vállalatok is bekapcsolódtak, így a gyulai huskominát, a gabona- és malomipari vállalat, a baromfifeldolgozó vállalat. a megyei szövetséghez tartozó nyolcvankét szövetkezeti gazdaság az önálló közös vállalatokban, a gazdasági társaságokban és termelési rendszerekben tavaly 54 millió forint nyereséget ért el.

a termelőszövetkezeti küldöttek egyetértettek abban, hogy a gazdaságok együttműködését továbbra is szorgalmazni kell, különösen azokban az ágazatokban, amelyekben az üzemi méret nem eléggé gazdaságos, hatékony. új együttműködések készítenek elő többek között a tárházak gazdaságos kihasználására és a földgáz hasznosítására. /mti/

bty/ke/kká/gw ie

10.57 151183 1246

-.-

sb0031 4 150 mtib1034

őszi erdősités borsodban

1983. november 15. - megkezdődött az őszi erdősités a borsodi erdő- és fafeldolgozó gazdaság területén. az ősszel mintegy másfél-millió facsemetét ültetnek el, megközelítőleg 200 hektárnyi területen. az őszi telepítés során elsősorban tölgyfacsemeték kerülnek a helyükre. erdősitik a makkoshotyka határában lévő rontott legelőket, amelyek állattartásra már nem alkalmasak, valamint a gömör-tornai karsztvidék lejtőit. a putnok környéki területeken, az aggtelek felé vezető ut mentén lucfenyőt ültetnek. ugyancsak lucfenyvest telepítenek tokaj-hegyalján, tolcsva környékén. az ottani telepítésekkel a világhírű borvidék mikroklímáját kívánják javítani, növelni a páratartalmat, és így elősegíteni az aszusodást. /mti/

kör/tné/er ká ie
12.13 151183 0772

as

-.-

sb0032 4 180 mtib1035

időjárásjelentés

1983. november 15. - a meteorológiai intézet jelenti kedden 12.00 órakor:

téli időjárás

európa legnagyobb részén a november közepén szokásosnál jóval hidegebb van. közép- és kelet-európában a hőmérséklet csúcértéke többfelé 10 fokkal marad el a sokévi átlagtól. kedden reggel kiterjedt havazást jelentettek a szárazföld északi, északkeleti vidékeiről, de havazott jugoszláviában és bulgáriában is sokfelé. a szovjetunió európai területének középső részén hófúvások is előfordulnak. a kárpát-medencében egyelőre igen hideg, száraz, sarkvidéki eredetű levegő található. főleg északról melegebb és kissé nedvesebb léghullám érkezik, így a felhőzet megnövekszik, kisebb havazás is lehet.

hazánkban hétfőn a nyugati, délnyugati megyékben változóan felhős, másuttulnyomóan napos, de az évszakhoz képest szokatlanul hideg idő volt. a legmagasabb nappali hőmérséklet mindössze -2 és plusz 3 fok között váltakozott. nagyon erős volt az éjszakai lehülés. kedd hajnalra -8, -14 fokig hült le a levegő. délelőtt országszerte napos, de továbbra is hideg idő volt. 11 órakor -1 és -6 fok között alakult a hőmérséklet.

budapest belterületén hétfőn a hőmérséklet napi középértéke -3 fok volt, és ez 8,6 fokkal alacsonyabb a százéves átlagnál.

ma 12 órakor budapesten -1 fokot mértek, 1019 mbár, erősen süllyed.

várható időjárás az ország területén szerda estig:

átmenetileg megnövekszik a felhőzet, szórványosan várható gyenge havazás. a megélénkülő, időnként megerősödő délnyugati, nyugati szél holnap fokozatosan északnyugatra fordul.

a várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet -5 és -10 fok között, a legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 0 fok körül alakul.

várható időjárás budapest térségére szerda reggelig:

lassan megnövekszik a felhőzet, hószállingózás várható. időnként megélénkül a délnyugati szél. a hőmérséklet késő este -5, holnap hajnalban belvárosban -6, külterületen -8 fok körül várható.

a duna vizállása budapestnél 90 cm, a víz hőmérséklete 4,8 fok.
/mti/ er
12.32 151183 2193

as

-.-

sb0033 4 150 mtib1036

kitüntetés

1983. november 15. - az elnöki tanács kovács gézának, a gyár- és gépszerező vállalat gazdasági igazgatójának és zvekán ferencnek, a vegyiműveket építő és szerelő vállalat munkaverseny felelősének nyugállományba vonulásuk alkalmából, kiemelkedően eredményes munkásságuk elismerésül a munka érdemrend arany fokozata kitüntetését adományozta. a kitüntetések juhász ádám ipari államtitkár kedden adta át az ipari minisztériumban. /mti/
 pá/kö bam ie
 13.04 151183 0472

--

sb0034 4 130 mtib1037 /felhasználható: 14.00 órától!/
 az ózdi tanács vb ülése - városkörnyéki községek

1983. november 15. - csaknem két éve, hogy bánrévét, sajpöspököt, sajnómetit, domaházát, kissikátort, valamint hangonyt ózd ugynevezett városkörnyéki községeivé nyilvánították. az ózdi városi tanács végrehajtó bizottsága azt vitatta meg keddi ülésén, hogyan alakult ózd és a városkörnyéki községek kapcsolata, a tanácsok hatósági tevékenysége. mint megállapították, a községekben javult a testületi munka színvonala, a döntések szakszerűsége, a városi és községi tanácsi tisztségviselők között rendszeresek a koordinációs megbeszélések. javult a lakosság ügyeinek intézése, a város és a községek közösen készítik munkaterveiket, s közösen örködnék a határozatok végrehajtása felett. az ellátás javulását a városkörnyéki községekben új óvodák, lakások, felújított orvosi rendelők, megszüpült művelődési házak, gazdagodó könyvtárak jelzik. /mti/

tre/tné/er ká sn
 13.25 151183 0925

--

sb0035 4 160 mtib1038 /felhasználható 15.00 órától!!!/

új épületszárny a jászberényi muzeumban

1983. november 15. - a jászberényi jász muzum állandó és időszakos kiállításoknak otthont adó új épületszárnyal bővült, amelyet kedden nyitottak meg ünnepélyesen a látogatók előtt.

az épületszárnyat a muzeum szomszédságában álló régi házból alakították ki, s az építési, felújítási munkák nagy részét a városi üzemek, intézmények szocialista brigádjai végezték el társadalmi munkában. a létesítmény négy bemutató terme közül kettőben a jászság legnagyobb üzeme, a hűtőgépgyár ipartörténeti állandó kiállítását rendezték be. a gyáróriás történetével kapcsolatos írásos dokumentumokat, tárgyi emlékeket a gépipari tudományos egyesület helyi csoportjának tagjai gyűjtötték össze. láthatók többek között a gyártószalagokról lekerült első termékek, az angliában üzembe állított heller-forgó féle hűtőtorony makettje, valamint az egymilliomodik hűtőszekrény mintadarabja.

az ipartörténeti állandó kiállítás mellett a muzeum új közművelődési termében f. szabó mihály fazekas népi iparművész, a népművészet mestere mutatkozik be kerámiáival. /mti/

laz/kné/ká/gw sn

13.30 151183 1126

--

sb0036 4 150 mtib1039

kisvállalkozások a textiliparban

1983. november 15. - a vállalati gazdasági munkaközösségek elősegítik a gazdálkodó szervezetek tevékenységét, hiányt pótolnak, hozzájárulnak a lakossági ellátás színvonalának javításához - állapította meg keddi ülésén a textilipari dolgozók szakszervezetének elnöksége. a tanácskozáson - egyebek mellett az új vállalkozási formák iparági tapasztalatait összegezték. a vállalati vélemények szerint a textiliparban működő kisvállalkozások szinte kizárólagos formája a vállalati gazdasági munkaközösség. ezek eleinte a gyárak kezdeményezésére alakultak, később - a jól működő kisvállalkozások láttán - a dolgozók jelentkeztek ilyen szándékkal.

h

a textiliparban jelenleg 25 vállalatnál 216 gazdasági munkaközösség dolgozik, zömmel a termelőmunkában, illetve annak előkészítésében. munkaidőn túli tevékenységükkel hozzájárulnak a hiányok pótlásához, növelik a nagy értékű berendezések kihasználtságát. előnyük, hogy olyan kisebb feladatok gazdaságos elvégzésére is vállalkozhatnak, amelyek megvalósítása a nagyvállalatoknál csak jelentős többlet-költséggel volna megoldható. a kisvállalkozások a többletjövedelem elérésének lehetőségével elősegítik a jól képzett munkaerő megtartását is, s ez rendkívül jelentős tényező az állandósult létszámhiánnyal küzdő textiliparban.

a szakszervezet tapasztalata szerint a egyes munkaközösségekben a munka termelékenysége másfélszer magasabb, mint a fő munkaidőben. ez a vállalaton belüli szervezethez javításának szükségességére irányítja a figyelmet.

a szakszervezet vizsgálta a leányvállalatok működését is. a textiliparban eddig három alakult. közülük a finomposztó vállalat viszonylag hosszabb ideje tevékenykedő dunatextil leányvállalatának tapasztalatait összegezték. eszerint itt ez a gazdálkodási forma bevált; megszűnt a központ és korábbi részlege viszonylag nagy földrajzi távolságból adódó irányítási gondja, nőtt a leányvállalattal szervezett egység önállósága. a dunatextil gyorsan tudja követni az igényeket, a piaci kereslet alakulásáról közvetlen információi vannak, s olyan kis szériák gyártására is vállalkozik, amilyenre az anyavállalatnál nem lenne lehetőség, de a vásárlók igénylik, keresik. /mti/

be/mi/bam/gw/mz sn

14.08 151183 2243

--

sb0037 4 150 mtib1040

nemzetközi konferencia a világgazdaság helyzetéről /1. rész/

1983. november 15. - kedden folytatódott a nyolcvanas évek világgazdasági és pénzügyi helyzetével foglalkozó nemzetközi konferencia a magyar tudományos akadémia kongresszusi termében. a zárónapon gaston thorn, az európai közösségek bizottságának elnöke a nyugat-európai integrációnak a világgazdaságban és a világkereskedelemben betöltött szerepéről beszélt. elmondotta, hogy a világtermelés egynegyedét adó gazdasági közösség stabilitása a hetvenes évek olajválságai idején megrendült, s azt csak fokozatosan sikerül helyreállítani. jelenleg is számos bizonytalansági tényező nehezíti a gyorsabb fejlődést. gondot okoz,

M

hogy a fejlődő országok további eladósodásuk fékezése érdekében csökkentik importjukat, így a közös piaci termékek vásárlását is. ez azért érinti súlyosan a közösséget, mert az egk termékeinek több mint 40 százaléka a fejlődő országokban talál gazdára. az árfolyamok bizonytalansága, a nemzetközi pénzügyi rendszer zavarai szintén gátolják a közösség fejlődését. gaston thorn bizakodóan ítélte meg a közösség jövőjét. elmondotta, hogy a jövő esztendőben az egk országainak ipari termelése együttvéve 1.5 százalékkal bővül, s a tagállamok - közös erőfeszítésekkel - tullephetnek a jelenleg tapasztalható bizonytalanságokon.

a tanácskozás egyes résztvevői tul optimistának tartották a gaston thorn által elmondottakat. rámutattak, hogy a gazdasági közösség belső gyengeségei az említetteknel sokkal jelentősebbek. ugyanis változatlanul nehézségek tapasztalhatók a közösség pénzügyi és költségvetési politikájának megvalósításában, az egk mezőgazdasági politikája is gondokkal terhes. mindez korlátozza azt, hogy az egk jelentős szerepet vállalhasson a világkereskedelem fellendítésében, a nemzetközi gazdasági helyzet javításában. /folyt. köv./

pf/mi/sl/bam/mz sn

14.23 151183 1893

--

sb0038 4 150 mtib1041

tanácskozás a hírközlésről

1983. november 15. - „műsorszórás nap” ^{Címme} kedden tanácskozást tartottak a mtesz budapesti székházában. a híradástechnikai tudományos egyesület és közlekedéstudományi egyesület rendezvényének célja az volt, hogy áttekintsék a hírközlési eszközök fejlődésének legújabb eredményeit, valamint a hírközlés társadalompolitikai hatását.

a hozzászólók közül többen is utaltak arra, hogy napjainkban a lakosság körében ugrásszerűen megnőtt a tömegkommunikációs eszközök aránya, ugyanakkor világszerte egyre több műsorszóró berendezés /rádió-televízióadó/ sugároz mind hosszabb időtartamu programokat. az ebből adódó problémák /például a műsorközlésre használt frekvenciasávok „telítődése”, és a mind tökéletesebb kép- és hangminőség iránti igény/ fokozott erőfeszítéseket, állandóan újabb és újabb eljárásokat kívánnak a szakemberektől. ennek eredménye például a digitális információátvitel bevezetése, amelyet a mikroelektronika fejlődése, az integrált áramkörök megjelenése tett

M

Lehetővé. a digitális átvitel lényege, hogy az alapjelet /például a hangot/ kódolják, azaz bizonyos gyakorisággal megméri és különböző értékekkel látják el /más értéke lesz a magas, a mély, a hosszú és a rövidhangoknak/, a kapott értékeket pedig a kettes számrendszerbe átalakítva közvetítik az adó és a fogadóállomás között. ez utóbbinál a befutott értékeket dekódolják, azaz visszaalakítják az eredeti értékeknek megfelelő alapjelekké, például hangokká. a digitális átvitel segítségével lényegesen több információt lehet közölni, sokkal rövidebb idő alatt, anélkül, hogy újabb frekvenciasávot kellene igénybe venni.

a megnövekedett követelményeknek próbál megfelelni a kábeltelevíziózás külföldi terjedése, valamint a műholdas műsorszórás fokozatos megvalósítása.

hazánkban ezek az új technikai eljárások a meglévő anyagi, technikai feltételekből adódóan ma még csak részben éreztetik hatásukat, a szakemberek szerint azonban mindenképpen fel kell készülni fokozatos adaptálásukra.

a korszerű műsorszóró rendszerek fokozatos megjelenése már ma is érezhető hazánkban. létezik például néhány ezres kábeltelevíziós előfizető magyarországon is; 1982 végétől kísérletképpen bevezették a már digitális átvitelen alapuló teletext /képujság/ szolgáltatást; a fejlesztők már foglalkoznak a műholdas műsorszórás vételi feltételeinek a kialakításával is. /mti/

fgy/pá/bam/mz sn

14.32 151183 2412

--

sb0039 4 150 mtib1042

üzleti delegáció az emírségekből

1983. november 15. - hadzs abdulla al-mohairbi, az abu-dhabi kereskedelmi és iparkamara elnöke vezetésével kedden tíz fős delegáció érkezett budapestre az egyesült arab emírségekből. a delegáció, amely a magyar kereskedelmi kamara elnökének meghívására tartózkodik hazánkban, a kereskedelmi kapcsolatok bővítéséről folytatott tárgyalásokat a magyar külkereskedelmi vállalatok képviselőivel. a találkozón mintegy 60 hazai kereskedelmi szakember

vett részt, amit az magyaráz, hogy az egyesült arab emírségek már eddig is jó felvevőpiacnak bizonyult a magyar fogyasztási és beruházási javak számára, és az olajban gazdag ország piaci felvevőképessége még számos lehetőséget kínál. /mti/

fgy/pá/bam/mz hgy

14.37 151183 0753

--

sb0040 4 160 mtib1043

szovjet könyvkiállítás a sote-n

1983. november 15. - a szovjet tudomány és technika eredményeit, művészeti életét bemutató könyvkiállítás nyílt kedden a semmelweis orvostudományi egyetem nagyváradi téri épületében.

a szovjet kultúra és tudomány háza gyűjteményéből rendezett tárlaton mintegy 400 kötet, folyóirat és prospektus látható, főként orvosi és biológiai, környezetvédelmi kiadványok sorakoznak, bemutatva a többi között a szovjet onkológusok és szívspecialisták eredményeit és azt a munkát, amelyet a szemsebészet, a mesterséges vérkeringési készülékek, műszívek és művesék létrehozása terén elértek. a tárlaton olyan kötetek is láthatók, amelyek az atomenergia békés felhasználását példázzák.

a könyvbemutató - amelynek nyitónapján megjelent hutás imre egészségügyi miniszterhelyettes és ivan bagyul, a szovjet baráti társaságok szövetségének magyarországi képviselője, a szovjetúió budapesti nagykövetségének tanácsosa - egy hétig látható. /mti/

ri/pá/-ár/mz hgy

14.40 151183 1010

--

sb0041 4 130 mtib1044

havasi ferenc látogatása a solymárvölgyi téglagyárban

1983. november 15. - havasi ferenc, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára kedden felkereste és megtekintette a budai téglaiipari vállalat solymárvölgyi gyárát. részt vett a látogatáson ábrahám kálmán építésügyi és városfejlesztési miniszter és égető lajos, a iii. kerületi pártbizottság első titkára. az iparág helyzetéről andrasovszky györgy, a téglá- és cserépipari tröszt vezérigazgatója adott tájékoztatást. a többi között elmondta: a tröszt-höz tartozó kilenc vállalatnál és 117 gyárnál átfogó rekonstrukció kezdődött a 60-as években, s ehhez kapcsolódott a hőtakarékos falazóanyagok gyártásának fejlesztési programja a 70-es évek végén. ennek ellenére az iparág csak nagy erőfeszítésekkel tud lépést tartani az igényekkel. az idén például csak szombat-vasárnapi műszakokkal sikerül a tervezettnél 80 millió téglaeységnek megfelelő áruval többet termelniük.

a politikai bizottság tagját kornhoffer lászló, a budai téglaiipari vállalat igazgatója tájékoztatta a csehszlovák technológiával felépített solymárvölgyi gyár beruházásáról, szerepéről a főváros ellátásában. a 456 millió forint költséggel létrehozott solymárvölgyi téglagyár 1983 nyarán kezdte meg a próbaüzemelését, benne évente 40 millió kisméretű téglának megfelelő falazóanyag készülhet. fő profilja az uniform-tégla, de alkalmas más korszerű üreges termékek előállítására is. a gyár működésével jelentősen enyhíti a fővárosban és környékén építkezők gondjait.

a tájékoztatót követően kónya ottmár gyárvezető mutatta be a politikai bizottság tagjának a korszerű, automata gépekkel felszerelt üzemet. /mti/

vir/pá/az/mz hgy

14.44 151183 1703

--

sb0042 4 160 mtib1045 /közönségszolgálat/

pályázati felhívás

1983. november 15. - a kőrösi csoma emlékbizottság és a kisz központi bizottsága kőrösi csoma sándor születésének 200. évfordulója alkalmából pályázatot hirdet haza és világ kőrösi csoma életművében, munkásságában címmel.

a pályázaton részt vehet minden gimnázium, szakközépiskola és szakmunkásképző intézet nappali tagozatos tanulója. a pályamunkákat a tanulók egyénileg, illetve ketten is készíthetik; a terjedelm 15-20 gépelt oldal lehet. a beküldési határidő: 1984. március 15. a dolgozatokat a kőrösi csoma társaság címére - budapest, izabella utca 46. 1064 - kell beküldeni. a legjobb pályamunkák készítői külföldi jutalomutazásban, illetve tárgyjutalomban részesülnek. /mti/

és/pá/bc/mz hgy

14.46 151183 0741

--

sb0043 4 130 mtib1046

tiszteleti tag-választás

1983. november 15. - szentágothai jános akadémikust, a magyar tudományos akadémia elnökét az indiai tudományos akadémia tiszteleti tagjává választotta. /mti/

k/gg/bc/mz hgy

14.47 151183 0215

--

sb0044 4 160 mtib1047 /közönségszolgálat/

műsorváltozás a nemzetiben

1983. november 15. - a nemzeti színház értesíti a közönséget, hogy november 25-én, pénteken a várszínházban a laodameia bemutatója helyett a szemfényvesztők kerül színre. babits mihály laodameia című drámájának premierjét november 27-én, vasárnap tartják meg.

a nemzeti színházban november 30-án a titkos záradék /felnőtt bérlet b. sorozat, 2. előadás/ helyett a különös nyár-éjszaka című darabot játsszák. /mti/

i cs/-ár/mz hgy

14.48 151183 0480

--

sb0045 4 150 mtib1048 /közönségszolgálat/

az európai nagyvárosok hőmérséklete

1983. november 15. - az európai nagyvárosok keddre várható maximális hőmérséklete:

párizs	8 fok
london	7 fok
osló	5 fok
stockholm	2 fok
helsinki	-2 fok
berlin	5 fok
varsó	3 fok
leningrád	-2 fok
moszkva	-6 fok
kijev	-1 fok
prága	3 fok
bécs	2 fok
róma	14 fok
madrid	16 fok
belgrád	3 fok
bukarest	3 fok
szófia	5 fok
athén	18 fok

/mti/ kf/bam/mz hgy

14.54 151183 0913

--

sb0046 4 150 mtib1049

számítógépes anyagbörze diósgyőrben

1983. november 15. - számítógépes anyagbörzét rendeztek kedden a diósgyőri lenin kohászati művekben. az ország négy nagy anyagértékesítő vállalatát tömörítő unió készletinformációs és értékesítő társaság tizenkét anyagcsoportban mintegy huszezer cikkel várta az érdeklődő vállalatok képviselőit.

az unió számítógépes nyilvántartásba vette, hogy az országban hol vannak elfekvő készletek különféle kohászati acéltermékekből, kötőelemekből, villamossági cikkekből és szinesfémekből. a keddi börzére külön vonalat építettek ki az lkm-be telepített kijelző készülék és a cég budapesti számítógépe között. az érdeklődők által feltett kérdésekre a budapesti számítógép pillanatokon belül megadta a választ, kiirta az országban hol található a keresett cikk. a börze célja volt, hogy csökkentse a vállalatoknál az anyagihiány miatti termelés kieséseket és elősegítse az elfekvő készleteknek a gazdasági vérkeringésbe való visszajuttatását. a kezdeményezés nagy sikert aratott, több ezer elfekvő áru talált gazdára, és sikerült könnyíteni a borsodi vállalatok, termelészövetkezetek, gazdasági munkaközösségek, kisiparosok és vállalkozók anyagbeszerzési gondjain.

az anyagbörzét az lkm készletértékesítési osztálya kezdeményezte, számítva arra - s mint kiderült: nem alaptalanul - hogy így módon, a személyes találkozások révén bővülnek az lkm partnerkapcsolatai a felhasználókkal. /mti/

tre/tné/s az hgy

15.05 151183 1465

M

--

sb0047 4 150 mtib1050 /közönségszolgálat/

miről ír a kertészet és szőlészeti?

1983. november 15. - a kistermelőknek a legtöbb gondot talán a szőlő, a szőlő telepítése okozza. nem véletlen tehát, hogy a kertészet és szőlészeti most megjelent 46. számának középpontjában is a szőlő áll.

a szőlővidékek, szőlőfajták című informatív cikk Magyarország különböző vidékeinek adottságai szerint a legmegfelelőbb fajták kiválasztásához nyújt segítséget. hidegre fordult az idő, s a szőlőtermesztés biztonságának egyik veszélyeztetője a fagy. ezért - tanácsolja a lap - a hagyományos alacsonyművelésű szőlőkben sürgőssé vált a fedés, de gondoskodni kell a magasművelésű- és a lugasszőlők fagyvédelméről is. a szőlő golyvásodása az utóbbi két évtizedben egyes vidékeken olyan súlyos károkat okozott, hogy többhektáros táblákat kellett viszonylag fiatal korban felszámolni; a betegség lefolyását és a védekezés lehetőségeit ismerteti a lap, amelyben a szőlőn kívül egyebek között a kerti pihenő építéséről, a fóliasátrak őszi-téli szellőztetéséről, a rózsza kórokozójáról, a kertészeti kisgépbeszerzésről, a kínai csodafenyőről, a házi zöldségtárolásról és a fűrészpor komposztálásáról olvasható. /mti/

kf/bam/mz hgy

15.13 151183 1183

--

sb0048 4 150 mtib1051

a heves megyei tanács vb. ülése - napirenden: a tsz-ek kiegészítő tevékenysége

1983. november 15. - az eredményes gazdálkodásban jelentős része van a kiegészítő tevékenységnek; heves megye termelőszövetkezeteiben - állapították meg a heves megyei tanács végrehajtó bizottságának kedden Egerben tartott ülésén. a megye termelőszövetkezeteinek tavalyi mintegy hétmilliárdos árbevételéből 2,5 milliárd az alaptevékenységen kívüli munkákból származik, döntő részben az élelmiszeriparból, kereskedeleméből és az elsődleges fafeldolgozásból, vagyis az alaptevékenységhez közvetlenül kapcsolódó ágazatokból. a tagság rendszeres foglalkoztatottságát is szolgáló kiegészítő tevékenység bevételéből sokhelyen jelentős összegeket fordítanak a mezőgazdaság főágazatainak fejlesztésére. a gépipari, vegyipari, könnyűipari melléküzemekben részint a nagyipari vállalatok részére állítanak elő félkész termékeket, részint a

M

Lakosság által keresett hiánycikkek előállításával foglalkoznak, így szerepük mindenképpen jelentős.

a területi ülésen úgy ítélték meg, hogy a jövedelmezőséget növelte, hogy a gazdaságok olcsó beruházási megoldásokat kerestek ipari üzemek létrehozásakor, s jól alkalmazkodnak a piac igényeihez. /mti/

kov/Lné/s az hgy

15.14 151183 1251

--

sb0049 4 160 mtib1052

végző bucsu martin györgytől

1983. november 15. - mély részvétellel kísérték utolsó útjára kedden a farkasréti temetőben az 51 éves korában elhunyt martin györgy kandidátust, táncfolklóristát, a magyar tudományos akadémia zenetudományi intézetének osztályvezetőjét.

a kiváló népzene kutató, néptánc hagyományaink tudós igényű feltárója, a zenei életben az mta zenetudományi intézetének nevében vargás lajos, a zenetudományok doktora, tudományos tanácsadó mondott bucsubeszédet, felidézve martin györgy alakját, munkásságát. /mti/

na/bc/mz hgy

15.18 151183 0569

[Handwritten signature]

--

sb0050 4 150 mtib1053 /közönségszolgálat/

autó-sorszámok

1983. november 15. -		
trabant limousin hycomat	budapest	1 174
trabant hycomat combi	budapest	104
trabant limousin	budapest	19 084
	debrecen	13 621
	győr	18 421
trabant combi	budapest	7 458
	győr	3 612
wartburg limousin	budapest	9 975
	győr	6 191
wartburg de lux	budapest	14 824
	győr	7 916
wartburg de lux tolótetős	budapest	3 085
wartburg tourist	budapest	6 133
	győr	2 250
skoda 105 s	budapest	7 336
	debrecen	5 513
	győr	5 832
skoda 120 l	budapest	13 796
	debrecen	8 682
	győr	9 987
skoda 120 gls	budapest	760
lada 1200	budapest	26 882
	debrecen	16 028
	győr	8 477
lada 1300 s	budapest	10 529
	debrecen	7 019
	győr	2 693
lada 1500	budapest	9 651
	debrecen	6 376
	győr	2 826
lada combi	budapest	4 942
	debrecen	2 735
moszkvics	budapest	12 246
polski fiat 126 p	budapest	16 802
	győr	5 419
	-	4 076
polski fiat 1500	budapest	15 914
dacia	debrecen	8 273
zasztava	budapest	3 139

/mti/ kf/s bam hgy
15.22 151183 2063

--

sb0051 4 150 mtib1054 /közönségszolgálat/

piaci jelentés

1983. november 15. - a múlt hetihez képest a piacokon emelkedett az őszi érésű zöldségek felhozatala.

a piacok jelzése szerint változatlanul jó a burgonya, a vöröshagyma, a káposztafélék, a leveszöldségek, valamint a téli alma és körte kínálat. minden piacon kapható üvegházi paradicsom, paprika, fejesaláta, hónaposretek, paraj, sóska és csemege zöldhagyma. választékos a gyökér, a sárgarépa, a zeller és a karalábé kínálat.

a gyümölcsök közül bőséges és választékos a téli alma felhozatal. egyes árusítóhelyeken még szőlő is kapható. a citrom mellett mandarint és grape-fruitot is árusítanak.

a piaci árak a múlt hetihez viszonyítva változtak. hat forinttal drágult például a paradicsom, 2-4 forinttal a karfiol. emelkedett a leveszöldségek ára is, a sárgarépaé 4 forinttal, a gyökéré 4-5 forinttal, a karalábéé és a zelleré pedig 2 forinttal. /mti/

kf/sa bam hgy
15.22 151183 0915

--

sb0052 4 160 mtib1055 /közönségszolgálat/

hollóházi porcelánok

1983. november 15. - a pataký istván művelődési központban árusítással egybekötött bemutatót nyitottak meg kedden a hollóházi porcelángyárban készült több száz ajándéktárgyból.

a szépen formált-diszített vázák, korsók, falitálak, moka, süteményes és dohányzókészletek között november 20-ig, naponta 10 és 19 óra között válogathatnak a vásárlók. /mti/

jk/mi/bc/mz hgy

15.25 151183 0414

--

sb0053 4 150 mtib1056

budapesten rendezik az unido gyógyszeripari konzultációját

1983. november 15. - budapesten rendezik meg az ensz iparfejlesztési szervezete, az unido második gyógyszeripari konzultációját november 21. és 25. között - jelentette be körtvélyes istván ipari miniszterhelyettes kedden, az átrium hyatt szállóban megtartott sajtótájékoztatón. a tanácskozáson hetven ország és tiz nemzetközi szervezet képviselőjében több mint kétszáz szakember megvitatja majd, hogy a fejlett országok miképpen nyújthatnak segítséget a fejlődő államok gyógyszeriparának kialakításához, fejlesztésének meggyorsításához. a konferencián egyebek között azt vizsgálják, hogy az egyes országok hogyan hasznosíthatják növényi nyersanyagaikat gyógyszeriparuk megalapozásához, hogyan szervezhetik meg a lehető leggyorsabban az oltóanyagok helyi vagy regionális gyártását a tömeges megbetegedések megelőzésére. a konzultáció részvevői áttekintik, hogyan alakult 1980, az első gyógyszeripari konzultáció óta az unido által legfontosabbnak tartott 26 gyógyszerhatóanyag és azok közbenső termékeinek világpiaci beszerzési lehetősége, ára, gyártástechnológiák átadása-átvétele, az érdekelt országok miképpen bővíthetik tovább együttműködésüket.

a magyar gyógyszeripar eredményeinek elismerése, hogy az unido hazánkat választotta a konferencia házigazdájának - mondotta varga edit, a magyar gyógyszeripari egyesülés elnöke. gyógyszeriparunk dinamikus fejlődik, a világ gyógyszertermelésének több mint egy százalékát magyar vállalatok állítják elő, exportjuk pedig a világ gyógyszerkereskedelmének öt százaléka. a magyar gyógyszeripari vállalatok az elmúlt években jelentősen fejlesztették együttműködésüket a harmadik világ országaival, nigériában és indiában közös vállalatot alapítottak, többhelyütt működik műszaki információs irodájuk, bekapcsolódtak a fejlődő országok szakemberképzésébe, jónéhány államban magyar szakértők tevékenykednek. a harmadik világ gyógyszeriparának fejlesztéséhez a magyar vállalatok eddig már több mint 50 gyártási eljárás átadásával járultak hozzá. ezekbe az államokba gyógyszerexportunk is évről évre nő, s a magyar gyógyszeripari vállalatok a kölcsönös előnyök alapján készek az együttműködés továbbfejlesztésére. az unido által legfontosabbnak tartott 26féle gyógyszerhatóanyag közül 7 gyártási eljárását a magyar vállalatok megfelelő feltételek esetén készek átadni más országoknak - mondotta varga edit. /mti/

be/kö/s sl hgy
15.28 151183 2458

-.-

sb0054 4 150 mtib1057 /közönségszolgálat/

a környező országok időjárása

1983. november 15. - a környező országok határmenti körzeteinek várható időjárása csütörtök reggelig:

ausztria

változóan felhős lesz az ég, elszórtan várható kisebb havazás. a hőmérséklet szerdán kora délután 0 fok körül, csütörtökön hajnalban -5, -10 fok között alakul.

csehszlovákia

csökken a felhőzet, szórványosan várható kisebb havazás. a hőmérséklet szerdán kora délután -2, plusz 3 fok között, csütörtökön hajnalban -3, -8 fok között alakul.

szovjetunió

csökken a felhőzet, többfelé várható kisebb havazás. a hőmérséklet szerdán kora délután -4, plusz 1, csütörtökön hajnalban -4, -9 fok között alakul.

románia

tulnyomóan borult lesz az ég, elszórtan várható kisebb havazás. a hőmérséklet szerdán kora délután plusz 3, -2, csütörtökön hajnalban -3, -7 fok között alakul.

jugoszlávia

felhős lesz az ég, elszórtan várható kisebb havazás. a hőmérséklet szerdán kora délután 0 fok körül, csütörtökön hajnalban -2, -7 fok között alakul. /mti/

kf/sa bam hgy
15.29 151183 1130

-.-

1983.11.15.

sb0055 4 150 mtib1058

a szolnok megyei tanács vb ülése - mérséklődő telekárak, növekvő magánlakásépítés

1983. november 15. - a lakásépítés hitelfeltételeinek a kedvező módosulásával megnövekedett az építési kedv - állapította meg a szolnok megyei tanács végrehajtó bizottsága keddi ülésén, amelyen a lakásépítés, a fenntartás és a lakásgazdálkodás új rendjének megyei tapasztalatait vizsgálta meg. az idén kétezer családi ház, köztük számos kistársas-lakás kivitelezése kezdődött meg, negyedével több, mint az előző év hasonló időszakában. a tanácsok kiemelt figyelmet fordítanak a magánlakás-építés feltételeinek a javítására. a megyei népi ellenőrzési bizottsággal közösen felmérték a városok és falvak telekhelyzetét. a vizsgálódás szerint az elmúlt két évben 1200, 1983-ban már 1150 új telket parcelláztak ki a megyében. a telekárak mérsékléséhez a tanácsok az idén huszonhatmillió forint támogatást kaptak. a magánlakás-építésre szánt telkek számát, és választékát különösen szolnokon és közvetlen környékén növelték, megközelítően félezer családi ház építéséhez teremtettek feltételeket.

a jövőben felülvizsgálják az építési tilalmakat, mérlegelik a feloldás lehetőségét; ezzel és a rendezési tervek korszerűsítésével is törekednek a beépített telkek számának a növelésére. a magánházak kétharmada az ajánlott tervek alapján épül, most készülnek az ajánlott építési terveket forgalmazó megyei hálózat megszervezésére. szolnokon és jászberényben magánlakásépítési iroda működik, a megyeszékhelyen lakossági kiegészítő kölcsönző szolgálat is nyílt. az építőanyaghiány mérséklésére felméri, mennyi az építőipari vállalatoknál az elfekvő anyag, amit a lakosság megvásárolhat majd.

end/kné/ig az hgy
15.31 151183 1695

--

1983.11.15.

sb0056 4 150 mtib1059

a kommunális szolgáltatások fejlesztéséről tárgyalt az évm vezetőinek értekezlete

1983. november 15. - a települések lakóház-fenntartási, köztisztasági és egyéb kommunális szolgáltatásainak helyzetét és a fejlesztés tennivalóit tekintették át keddi munkaértekezletükön az építésügyi és városfejlesztési minisztérium vezetői. megállapították, hogy a tervidőszak első két évében a legtöbb kommunális ellátási területen időarányosan sikerült megvalósítani az előirányzott fejlesztést. az eredmények számottevőek, de nem állnak mindenütt teljes összhangban a tényleges szükségletekkel, s ezért indokolt az előrelátás, a tervezés javítása. kedvező, hogy a tervidőszak első két évében nyolc százalékkal túlteljesítették a lakásfelújítási előirányzatot, a lakosság közreműködésével pedig másfélszer annyi lakás korszerűsítése fejeződött be, mint amennyivel a tervekben számoltak. ebben az időszakban több mint 200 ezer lakást kapcsoltak be a rendszeres köztisztasági ellátásba - szemetgyűjtés és elszállítás -, s így már az ország lakásállományának majdnem 60 százaléka részesül ebben a szolgáltatásban. a tanácsok - lehetőségeikhez képest - nagy erőfeszítéseket tesznek a települések és az üdülőövezetek tisztaságának, parkosításának, a környezet védelmének fejlesztéséért, de az eddig elért eredményeknél többre van szükség. indokolt tehát, hogy jobban támaszkodjanak a lakosság közreműködésére, s ösztönözzék, segítsék kezdeményezéseiket.

az évm vezetői szükségesnek tartják, hogy a kommunális szolgáltatások tervezésével, fejlesztésével, összehangolásával összefüggő feladatok a minisztérium irányítói munkájában is nagyobb szerepet kapjanak. ennek érdekében erősítik kapcsolataikat a tanácsokkal és az érdekelt főhatóságokkal. közösen megvizsgálják például a kommunális vállalatok és költségvetési üzemek érdekeltégi rendszerének továbbfejlesztési lehetőségeit is. kiegészítik a kommunális ellátás ágazati irányelveit, hogy ahol lehet, teret adjanak olyan vállalkozásokra, amelyek hatékonyan és gazdaságosan segítik a szolgáltatások bővítését, fejlesztését. /mti/

sb/pá/sl/mz hgy
15.35 151183 2100

--

sb0057 4 130 mtib1061

nógrád megyei tanács vb. - tennivalók a kisgazdaságok segítésére

1983. november 15. - egy 1977-ben hozott határozatának végrehajtását tekintette át keddi ülésén a nógrád megyei tanács végrehajtó bizottsága salgótarjánban megtartott ülésén. megállapította, hogy a kistermelés fejlesztésére hat évvel ezelőtt hozott intézkedések gyümölcsözőek voltak. a magán kisgazdaságok termelése évente hat-hét százalékkal emelkedik, termelvényeik értéke az idén várhatóan eléri az 1 milliárd 200 millió forintot. a kisgazdaságokban mind észrevehetőbb a korszerű művelési és tenyésztői technológiák, modern kisgépek, berendezések térhódítása.

a növekedésben nem kevés szerepe van a termelészövetkezetek és áfészek szervezői és felvásárlói tevékenységének, mégis ezzel kapcsolatban hangzott el a vitában a legtöbb bírálat. a kistermelők és a tsz-ek, illetve áfészek kapcsolatrendszer kialakult és bevált a munkaigényes gyümölcsök - szőlő, bogyógyümölcsök - termelésében, felvásárlásában. nem mondható el ugyanez a zöldség, s több gyümölcs termesztéséről, ezek termeltetésében és felvásárlásában túlteng a véletlenszerűség; hiányos és egyenetlen a kistermelők vetőmag-, szaporítóanyag-, műtrágya, növényápoló- és permetezőszer-ellátása. jól irányított, szervezett - és mindkét fél számára kifizetődő - a kihelyezett sertés és hizómarha tenyésztés, ám sajnos ez sincs gond nélkül: a takarmány- és tápellátás feladatával sem az áfészek, sem a tsz-ek nem birkóztak meg. a tanácsi testület úgy döntött, hogy a kérdések megoldására, a kistermelés támogatására munkabizottságot alakít, minden érdekelt gazdasági és társadalmi szervezet képviselőinek részvételével. /mti/

csiz/mfné/ig az hgy
15.55 151183 1691

--

sb0058 4 150 mtib1062

a kohászatról és a szabványosításról tárgyalt az országgyűlés ipari bizottsága /1. rész/

1983. november 15. - kohászatunk, beleértve a vaskohászatot és az alumíniumkohászatot is, évek óta jelentős erőfeszítéseket tesz, hogy ellensúlyozza azokat az igen kedvezőtlen hatásokat, amelyeket az elhúzódó világpiaci recesszió okoz. a korábbi években megvalósított fejlesztő beruházások, technológiai korszerűsítések azonban elsősorban a termelés mennyiségi növekedését szolgálták, s kevésbé a kohászat minőségi termékgyártását. egyebek között ezt állapította meg soltész istván ipari miniszterhelyettes kedden az országgyűlés ipari bizottságának ülésén, az ágazat helyzetéről tartott beszámolójában.

a vaskohászat a 80-as évekig kellően ki tudta használni a megnövekedett kapacitásokat. időközben világszerte rendkívül nehéz helyzetbe került az acélipar, s a hazai gazdasági gondok következtében csökkent a belföldi igény, illetve felhasználás is. mindennek ellenére a kohászati üzemek igyekeztek minden lehetőséget kihasználni az export növelésére, amelyben az utóbbi két évben jó eredményeket könyvelhettek el. a belföldi igényeket is szinte maradéktalanul kielégítették, évente mintegy 170 ezer megrendelésnek tesznek eleget. növelték az értékesebb, az úgynevezett másod- és harmadtermékek gyártását, két év alatt körülbelül 20 százalékkal, de a jövőben még nagyobb arányban kell az ilyen gyártmányok termelését bővíteni. a szakemberek dolgoznak a kohászat hosszú távú fejlesztési koncepcióján, amelynek lényege, hogy egyes gyártóvállalatok a termelékenység növelése, a termelési költségek csökkentése, a technikai elmaradottság felszámolása mellett fokozottan korszerűsítik a termelési szerkezetet. a magyar vaskohászat ugyanis jelenleg elsősorban strukturális gondokkal küzd, amin a minőség lényeges javításával és az értékesebb termékek választékának bővítésével lehetne segíteni. hasonló helyzet alakult ki az alumíniumiparban is, de úgy tűnik ez az ágazat lassan tuljút a mélypontra.

a beszámoló feletti vitában dobos sándor, a minőség ellenőrző rt. vezérigazgatója rámutatott, hogy nagyon sok vállalatnál elsősorban a vezetés hibájából igyekeznek elkerülni a belső ellenőrzéseket, s így sok a vevő-reklamáció, - végül is a szállító árengedményre kényszerül. herczeg károly, borsod megyei képviselő a folyamatosan jelentkező létszámihiányra hívta fel a figyelmet, s átfogó intézkedéseket sürgetett egyebek között a szakemberképzésben, az öntödei szakmunkások megtartása érdekében. kevés az igazi jó szakmunkás, főleg olvasztár, forrasztár, s így nem csoda, hogy a minőség sem megfelelő - mutatott rá. /folyt. köv./

sz/er/sa bam hgy
15.55 151183 2660

--

1983.11.15.

sb0059 4 130 mtib1063

népfrontküldöttség utazott a szovjetunióba

1983. november 15. - a szovjet baráti társaságok szövetsége meghívására pozsgay imre főtitkár vezetésével kedden moszkvába utazott a hazafias népfront országos tanácsának küldöttsége. a delegáció a baráti társaságok szövetsége vezetőivel tárgyalásokat folytat a kétoldali kapcsolatok elmélyítésének formáiról és módszereiről. /mti/

pá/ig hgy
15.57 151183 0401

--

sb0060 4 150 mtib1065

a kohásatról és a szabványosításról ... /2. rész/

stadinger istván budapesti képviselő szóvá tette, hogy a kohászati vállalatok érdekeltségi rendszere nem megfelelő, ezért célszerű lenne ha az ipari tárca más társszervekkel, például a pénzügyminisztériummal és az árhivatallal egyeztetett javaslatokat dolgozna ki a fokozottabb érdekeltségre.

soltész istván válaszában elismerte, hogy ma még igen sok a minőségi reklamáció a kohászati termékekre, ezért a következő években nagyobb gondot fordítanak majd a felületkikészítési, a hőkezelési és más minőséget javító eljárások széles körű alkalmazására. arról is szólt, hogy a kohászati kapacitások jobb kihasználása érdekében az ágazat szélesíteni kívánja a termékcsereit, elsősorban kgst-partnereivel és jugoszláviával. a szakember-utánpótlás nehézségeire utalva szorgalmazta: a vállalatok fordítsanak nagyobb gondot a képzésre, továbbképzésre saját maguk is.

az ipari bizottság második napirendi pontként tájékoztatót hallgatott meg az ipart is érintő szabványok, valamint egyes műszaki előírások érvényesüléséről. olajos józsef, a magyar szabványügyi hivatal elnöke azzal kezdte beszámolóját, hogy míg régebben sokan szigorúnak tartották a magyar szabványokat, most sok esetben azok túl lazák. a szabványügyi szakemberek folyamatosan korszerűsítették, a változó igényekhez igazították az előírásokat, amelyek ma már nagyobb mozgásteret engednek a vállalatoknak. a mintegy 10 ezer országos szabványnak csupán tíz százaléka kötelező erejű. ezek elsősorban a közfogyasztási cikkek minőségére és biztonsági követelményeire vonatkoznak. mégis a szabványokat jónéhány helyen

1983.11.15.

szidják, mert azok gyakran eltérőek az alapanyagokra, illetve a késztermékekre vonatkozóan. például a kohászat a hengerelt áruk választékának szűkítésében, laza tűrési előírások alkalmazásában érdekelt, a gépipar viszont éppen fordítva. az ellentétes érdekeket tehát nehéz összhangba hozni. egy bizonyos, a szabványok továbbra is fontos szerepet töltenek be népgazdaságunkban, s alkalmazásuk illetve összhangjuk kihat a termékek minőségére, a piaci értékitételre.

a hozzászólók közül többen elmondták: valóban rugalmasabbá váltak a hazai szabványügyi eljárások, mert korábban egy-egy előírás nem ritkán szigorúbb volt, mint a legtöbb nemzetközi szabvány. mások azt javasolták, hogy olyan szabványokat is ki kellene dolgozni, amelyek olcsóbb, osztályos termékek gyártását, forgalmazását engedélyezik. a szabványosítást célszerű a differenciált fogyasztói igényekhez igazítani. /folyt. köv./

sz/er/sa bam hgy
16.01 151183 2562

--

sb0061 4 150 mtib1066

japán kereskedőházak képviselői budapesten - üzleti tárgyalások a gépipari együttműködésről

1983. november 15. - az árucserre bővítéséről, a kooperációs kapcsolatok kiszélesítéséről és harmadik piaci együttműködésről tárgyaltak a japán kereskedőházak üzletkötői kedden a technoimpex külkereskedelmi vállalatnál. a japán iparnak a világon nyolc nagy kereskedőháza működik, valamennyiből érkeztek budapestre szakemberek, összesen mintegy 30-an. a magyar gépipari külkereskedelmi vállalatnál - amellyel hagyományos és kiterjedt együttműködésük van a japán cégeknek - előadásokat hallgattak meg a gépipari, a kábelipari és a papíripari fejlesztésről, a magyar exportkinálatról, a kooperációról. a technoimpex házi kiállítást is szervezett ebből az alkalomból, azzal a céllal, hogy megismertesse azokat a területeket, amelyeken fő- vagy alvállalkozói munkákra szerződhetnek, együttműködve a japán partnerekkel.

mátyás istván vezérigazgató elmondta: néhány héttel ezelőtt rendezték meg budapesten, a kereskedelmi kamarában a magyar-japán gazdasági klub ülését, akkor mindkét fél az együttműködési lehetőségek feltárását szorgalmazta. a technoimpex ennek nyomán határozta el, hogy piackutató jelleggel meghívja a kereskedőházakat. eddig elsősorban a szerszámgépiparban alakult ki jó együttműködés, köztük a yasda megmunkáló központok gyártásában. nemrég a párizsi

bel

- 46 -

1983.11.15.

világkiállításon a japán robottechnika újdonságait csepeli esztergagépekkel mutatták be. a közelmúltban harmadik piaci együttműködés is kialakult, jordániában a japánok ivóvízvezeték-rendszert építenek a jordán-folyótól a jóval magasabban fekvő ammanba. az ehhez kapcsolódó 32 kilométeres vilamos-távvezeték rendszert, amely a szivattyu állomásokat is működteti, a magyar ipar építi, a kábeleket a magyar kábel művek szállítja.

a technimpex bizik abban, hogy a keddi üzleti tárgyalások folytatódhatnak, s jelentős mértékben kibővül az együttműködés a japán iparral. /mti/

sz/s/ig bam hgy
16.01 151183 1972

--

sb0062 4 150 mtib1067

a kohászatról és a szabványosításról ... /3. rész/

a vitában hosszászóltak még: kangyalka antal /csongrád megye/, antal imre /pest megye/, láng tiber /budapest/, juhász mihály /budapest/, tollár józsef /zala megye/, hegedüsné hargitai ágnes /borsod/ képviselője, valamint gábor pál, a belkereskedelmi minisztérium és halmos csaba, a szot munkatársa.

a tanácskozás gorjanc ignác elnöki zárszavával ért véget. /mti/

sz/er/sa bam hgy
16.02 151183 0453

--

bel

- 47 -

1983.11.15.

sb0063 4 150 mtib1068

prometheus leányvállalat alakult - új hőhasznosítási eljárások

1983. november 15. - a prometheus tüzeléstechnikai vállalat 1984. január 1-től leányvállalatot alapít, amely elsősorban új energiák, például a napenergia, vagy a füstgáz hasznosításával és az ilyen technológiák elterjesztésével foglalkozik majd. ezt árokszálási kálmán, a vállalat igazgatója kedden sajtótájékoztatón jelentette be.

egyebek között elmondta: hazánkban a kazánházak jelenleg még úgy működnek, hogy magas hőfoku értékes energia vész el, mégpedig nagy mennyiségben, amit hőcserélők beépítésével újra lehetne hasznosítani, egyebek között vízmelegítésre és távfűtésre. a leányvállalat az ilyen eljárások széles körű elterjesztését tűzte célul. tervbe vették a napenergia nagyobb arányú hasznosítását is. néhány éve balmazújvárosban, a lenin termelőszövetkezetben már eredményesen alkalmazzák a napenergia-elemeket, az idén az uttörővasut végállomásán is felszereltek ilyen egységeket, ami a környéket látja el melegvizzel. egyben a környezetet is védi, hiszen nem füstöl, mint az eddig használt kocsz. most a máv-val tárgyalnak, a kisebb vasutállomásokat kívánják felszerelni napelemekkel.

az igazgató arról is szólt, hogy a vállalat mérnök tanácsadó testülete vállalkozik a különböző hőellátó rendszerek tüzeléstechnikai műszeres vizsgálatára is. ily módon javaslatokat tehetnek a kommunális intézmények, szociális létesítmények üzemeltetőinek, hogy milyen átalakításokkal takaríthatnak meg fűtési energiát. a tanácsadó szolgálat „energotest”, néven működik majd. /mti/

sz/s/bam/mz hgy

16.18 151183 1597

4

--

sb0064 4 180 mtib1070 /közönségszolgálat/

a főinform jelenti

1983. november 15. - a xi. kerületben, a budafoki ut és a karinthy frigyes ut kereszteződésében átprogramozták a jelzőlámpákat. ezentúl a budafoki uton egyszerre kapnak zöld jelzést az egyenesen haladók és a balra nagy ívben kanyarodók.

utszükültre számitsanak a ii. kerületben, a vörös hadsereg utján a városközpont felé haladók az ötvös jános utcai kereszteződésnél, mert ezen a részen lezárták az uttest jobb szélső sávját. /mti/

jk/igg bc hgy
16.46 151183 0490

-. -

sb0065 4 130 mtib2001 /embargó 18.30-ig!/

felmentés, kinevezés

1983. november 15. - a minisztertanács lauthán ferenc belkereskedelmi miniszterhelyettest saját kérésére - érdemei elismerése mellett - nyugállományba vonulására tekintettel tisztségéből felmentette.

a kormány dr. spilák ferencet, az országos anyag- és árhivatal elnökhelyettesét e tisztségéből felmentette, egyidejűleg belkereskedelmi miniszterhelyettesé kinevezte.

a minisztertanács dr. szikszay bélát az országos anyag- és árhivatal elnökhelyettesévé kinevezi. /mti/

tr/sa -ár hgy
16.49 151183 0621

-. -

sb0066 4 160 mtib2002

őszi fizikus napok pécssett

1983. november 15. - a tudományos munkásságáért prométeusz-éremmel kitüntetett jeges károly, nyugalmazott főiskolai tanárt köszöntötték hetvenötödik születésnapja alkalmából a pécssett kedden megnyitott őszi fizikus napok ünnepi ülésén. az ötvös loránd fizikai társulat hagyományos rendezvénysorozata keretében az idén a pécsi janus pannonius tudományegyetem tanárképző karán megkezdett általános és középiskolai tanárképzési kísérlettel kapcsolatos fizika-tanszéki tudományos kutatások feladatait vitatják meg. az ünnepi ülés előadója - köztük az egykori tanárképző főiskola tanszékvezető tanára, jeges károly - az elődintézmény munkájának tapasztalatairól számoltak be, majd felvázolták az új típusú, általános és középiskolai működésre egyaránt felkészítő egyetemi szintű tanárképzés rendszerének kutatási céljait.

a pécsi fizikus napok programja szerdán a lézerfizikai kutatómunka fejlesztéséről szóló előadásokkal folytatódik. csütörtökön pedig az energetikai vonatkozású kutatásokról és az idegműködés vizsgálatának fizikai módszereiről tartanak előadást. /mti/

kász/bné/s st hgy

16.50 151183 1137

-. -

sb0067 4 150 mtib2003

nemzetközi konferencia a világgazdaság helyzetéről /2. rész/

a nemzetközi tanácskozást fritz bock, a duna-európa intézet elnöke zárta be. véleménye szerint a világgazdaság jelenlegi gondjai rövid távon nem megoldhatók, a hosszú távu tennivalók az eddiginél szélesebb körű nemzetközi együttműködést feltételeznek. ehhez hozzájárult a most befejeződött tanácskozás is.

marjai józsef, a minisztertanács elnökhelyettese a parlamentben fogadást adott a duna-európai intézet budapesti konferenciája résztvevőinek tiszteletére, és megbeszélést folytatott több, a tanácskozáson részt vett gazdasági és pénzügyi személyiséggel. /mti/

pf/mi/kö/er/sl/bam/mz hgy

16.51 151183 0674

-. -

sb0068 4 160 mtib2004

babits-ünnepségek esztergomban

1983. november 15. - tisztelet babits mihálynak címmel irodalmi műsort rendeztek kedden az esztergomi művelődési központban, fővárosi előadóművészek részvételével. ezzel a rendezvényt nyitották meg a költő születésének centenáriuma tiszteletére rendezett esztergomi eseménysorozatot. november 23-án országos kórushangverseny színhelye lesz a város; itt mutatják be azokat a babits-verseket, amelyeket a városi tanács pályázatára nyolc zeneszerző, köztük szőnyi erzsébet, farkas ferenc, huszár lajos és vajda jános zenésített meg. november 24-én felavatják babits mihály bronzból készített köztéri mellszobrát, borbás tibor szobrászművész alkotását, s ugyanezen a napon átadják az előhegyen a felújított babits- emlékházat, ahol a költő életének utolsó 17 esztendejében a nyarakat töltötte. /mti/

ráb/wmé/ig st hggy
16.52 151183 0863

--

sb0069 4 160 mtib2005

az omszki művészeti együttes műsora szentendrén

1983. november 15. - omszki művészeti együttes adott műsort kedden este szentendrén, a pest megyei művelődési központ színháztermében. pest megye szovjetunióbeli testvérvárosának népi-együttese a szovjet kultúra és tudomány házának 10 éves évfordulója alkalmából tartózkodik hazánkban. /mti/

gál/s az hgy

16.53 151183 0369

sb0070 4 130 mtib2006 /embargó: 18.30-ig!/
az országos választási elnökség közleménye

1983. november 15. - az elnöki tanács november 26-ára időközi képviselőválasztást tűzött ki az elhunyt országgyűlési képviselők - tóth istván, klaukó mátyás, cseterki lajos és várkonyi imre - megüresedett képviselői helyének betöltésére a budapesti 26., a békés megyei 10., a borsod-abauj-zemplén megyei 3. és a bács-kiskun megyei 6. számú országgyűlési választókerületben. a fővárosi, megyei tanácsok ugyancsak erre a napra tűzték ki a helyi tanácstagok időközi választását, mert egyes helyi tanácstagok választókerületek elköltözés, elhalálozás és egyéb okok miatt megüresedtek.

az országgyűlési választókerületekben megtartották a jelölőgyűléseket. a budapesti 26. számú országgyűlési választókerületben boros lászlót, a posta kísérleti intézete technikusát és hanol józsefet, a fővárosi szerelőipari vállalat főépítésvezetőjét, a békés megyei 10. számú országgyűlési választókerületben zahorecz józsefet, a gádorosi „november 7., mg. tsz elnökét, a borsod-abauj-zemplén megyei 3. számú országgyűlési választókerületben dr. czibere tibort, a miskolci nehézipari műszaki egyetem rektorát, a bács-kiskun megyei 6. számú országgyűlési választókerületben pedig sztrapák ferencet, a petőfi népe című lap főszerkesztőjét jelölték országgyűlési képviselőnek. a hazafias népfront országos tanácsa a jelöléseket benyújtotta az országos választási elnökségnek. az elnökség megállapította, hogy a jelölések törvényesek voltak és ezért boros lászló, hanol józsef, zahorecz józsef, dr. czibere tibor és sztrapák ferenc képviselőjelöltségét elfogadta.

mintegy 900 helyi tanácstag időközi választásának jelölőgyűlései is lezajlottak. az illetékes választási elnökségek november 17-ig döntenek a jelöltek elfogadásáról. /mti/

-ár/mz hgy
17.06 151183 1798

--

bel

- 52 -

1983.11.15.

sb0071 4 150 mtib2008

elhunyt ondrisek istván

1983. november 15. - ondrisek istván, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki a pártnak 1928 óta volt tagja, 79 éves korában elhunyt. búcsúztatása november 17-én, csütörtökön délután 14 órakor lesz a kerepestarcsai temetőben.

mszmp gödöllő járási bizottsága

/mti/ tr/mz hgy
17.09 151183 0360

--

sb0072 4 130 mtib2009

elhunyt ligeti istván

1983. november 15. - ligeti istván, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki a pártnak 1936-tól volt tagja, 82 éves korában elhunyt. búcsúztatása november 21-én 15 órakor lesz a farkasréti temetőben.

mszmp v. kerületi bizottsága
fer union

/mti/ gg/ig hgy
17.13 151183 0382

--

bel

- 53 -

1983.11.15.

sb0073 1 130 mtib2010

budapestre érkezett fred sinowatz osztrák kancellár /1.rész/

1983. november 15. - kedden a késő délutáni órákban budapestre érkezett fred sinowatz, az osztrák köztársaság szövetségi kancellárja, aki lázár györgynek, a minisztertanács elnökének meghívására hivatalos látogatást tesz magyarországon. vele érkezett felesége, hermine sinowatz. a kancellár kíséretében van heinz fischer tudományos és kutatási miniszter, erich schmidt kereskedelmi és ipari minisztériumi államtitkár, valamint az osztrák politikai élet több más vezető személyisége. fred sinowatz-cal népes, gazdasági szakemberekből álló delegáció is budapestre érkezett.

az osztrák kormányfőt és a kíséretében lévő személyiségeket a magyar és az osztrák zászlókkal díszített keleti pályaudvaron ünnepélyesen fogadták. a pályaudvar előtti téren katonai diszegység sorakozott fel csapatzászlóval.

a vendégek fogadtatására megjelent lázár györgy és felesége, marjai józsef, a minisztertanács elnökhelyettese, várkonyi péter külügyminiszter, valamint politikai életünk több más vezető személyisége. ott volt randé jenő, a magyar népköztársaság bécsi és arthur agstner, az osztrák köztársaság budapesti nagykövete.

a pályaudvar nagycsarnokában a vonatról leszálló vendégeket elsőként lázár györgy és felesége üdvözölte szívélyesen, majd fred sinowatz bemutatta hivatalos kíséretének tagjait. ezután kis uttorók virágcsokrokat nyújtottak át a vendégeknek.

a téren a felsorakozott katonai egység parancsnoka jelentést tett fred sinowatz kancellárnak, ezt követően elhangzott az osztrák és a magyar himnusz, majd fred sinowatz - lázár györgy társaságában - ellépett a diszegység előtt.

az ünnepélyes fogadtatást követően a vendégek gépkocsiba ültek és szállásukra hajtattak. /folyt.köv./

t/kj/-ár/mz hgy

17.22 151183 1807

--

sb0074 4 160 mtib2012

elmarad a nyilvános főpróba

1983. november 15. - szerdán délelőtt a vidám szinpadon a nyilvános főpróba elmarad. /mti/

tr/sa hgy
17.36 151183 0145

--

sb0075 4 130 mtib2013

magyar-bolgár egyezmény

1983. november 15. - aláírták budapesten a magyar-bolgár bűnügyi, rendészeti és a közúti közlekedésrendészeti együttműködésről szóló egyezményt. magyar részről ladvánszky károly belügyminiszter-helyettes, bolgár részről ivan dimitrov belügyminiszter-helyettes írta alá az egyezményt. /mti/

gg/ig bc hgy
17.36 151183 0345

--

sb0076 4 180 mtib2015

időjárásjelentés

1983. november 15. - az országos meteorológiai intézet jelenti kedden este:

tovább tart a télies, hideg idő

előrejelzés az ország területére szerda estig:

a felhőátvonulásokból szórványosan várható hószállingózás, gyöngye havazás. az északi szél többfelé megerősödik. a hőmérséklet csucsértéke 0 fok körül valószínű. /mti/

ig hgy
17.41 151183 0434

--

sb0077 1 160 mtib2020

a szépművészeti muzeum felhívása

1983. november 15. - a szépművészeti muzeumból ellopott hét, nagy művészi értékű festmény mielőbbi visszakerülése a magyar nemzetnek, minden művészetszerető embernek szivügye, egyetemes kulturális érdek. azért, hogy a képek - amelyeket a sajtó, a rádió, a televízió ismertetett - fennmaradása, épsége biztosítva legyen, és mielőbb visszakerüljenek a muzeumba, s a nagyközönség újra gyönyörködhessen bennük, a szépművészeti muzeum főigazgatósága a nyomravezetőnek: annak, aki a festmények hollétéről célravezető tájékoztatást ad, illetve azokat visszajuttatja méltó jutalmat ajánl fel. a bejelentéseket a szépművészeti muzeumban személyesen, írásban vagy telefonon - 429-336 - esetleg a rendőrségen lehet megtenni. /mti/

gg/-ár/mz hgy

17.54 151183 0785

--

sb0078 4 130 mtib2021

budapestre érkezett fred sinowatz .../2.rész/

a koraesti órákban a két kormányfő lázár györgy parlamenti dolgozószobájában szűk körű megbeszélésen találkozott. a plenáris tárgyalások szerdán délelőtt kezdődnek meg az országházban. a tanácskozás alkalmat ad arra, hogy a partnerek véleményét cseréljenek a kétoldalú kapcsolatok fejlődéséről, az együttműködés további lehetőségeiről, valamint a nemzetközi politikai helyzet időszerű kérdéseiről.

Lázár györgy és felesége este a parlament vadász-termében diszvacsorát adott fred sinowatz és felesége tiszteletére. a diszvacsorán, amelyen részt vettek az osztrák kancellár kíséretének tagjai, s magyar részről ott volt a politikai és a gazdasági élet számos vezető személyisége, a két kormányfő pohárköszöntőt mondott. /mti/

t/kj/ig hgy

19.29 151183 0806

--

sb0079 4 160 mtib2023

Leonard bernstein az erkel színházban

1983. november 15. - Leonard bernstein, a világhírű amerikai zeneszerző és karmester kedden az erkel színházban rendezett hangversenyen a bajor rádió szimfonikus zenekarát vezényelte. a koncerten bartók zene hurosszerekre, ütőkre és celestára című darabját, schumann ii. szimfóniáját, valamint bernstein divertimento-ját adták elő.

a hangversenyt szerdán megismétlik az erkel színházban. /mti/

t cs/ig bc hgy
20.07 151183 0474

--

sb0080 4 180 mtib2026

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /1. rész/

1983. november 15.

sb0001 dokumentum az mszmp kb üléséről
sb0002 nem változik a nyugdíjkiegészítés
sb0003 tartalmasabb uttörőélet /1. rész/
sb0004 tartalmasabb uttörőélet /2. rész/
sb0005 tartalmasabb uttörőélet /3. rész/
sb0006 számítógépek az iskolákban /1. rész/
sb0007 számítógépek az iskolákban /2. rész/
sb0008 észak-budapesti közlekedési beruházások
sb0009 a fénytávközlés jövője /1. rész/
sb0010 a fénytávközlés jövője /2. rész/
sb0011 hiánypótló magánfuvarozók /1. rész/
sb0012 hiánypótló magánfuvarozók /2. rész/
sb0013 rizs „zárszámadás,, a kite-ben
sb0014 mirelite gyümölcstorta a karácsonyi asztalra
sb0015 kis-balaton-árasztás egy évvel korábban
sb0016 korszerűsítik az olajipari hírközlőhálózatot
sb0017 melegvíz-áramlásmérő
sb0018 kossuth hírlapja - egy öreg ház padlásán találták
sb0019 új játékok pécelről
sb0020 karácsonyi vásár a csepel vas- és fémművekben
sb0021 hidbontás - vasúti forgalomváltozás
sb0022 közlekedésbiztonsági nap
sb0023 autósosó sopronból
sb0024 jazzhétvége szegeden
sb0025 „népesek,, komlóról

sb0026 miről ír a kistenyésztők lapja?
sb0027 környezetvédelmi fotópályázat
sb0028 halálos közlekedési balesetek
sb0029 a tv-lottó nyerőszámai
sb0030 tsz küldöttközgyűlés a gazdasági együttműködésről
sb0031 őszi erdősisítés borsodban
sb0032 időjárásjelentés
sb0033 kitüntetés /kovács géza/
sb0034 az ózdi tanács vb ülése
sb0035 új épületszárny a jászberényi múzeumban
sb0036 kisvállalkozások
sb0037 nemzetközi konferencia /1. rész/
sb0038 tanácskozás a hírközlésről
sb0039 üzleti delegáció
sb0040 szovjet könyvkiállítás
/folyt. köv./
gw/ig
20.48 151183 1631

--

sb0081 4 180 mtib2027

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /2. rész/

sb0041 havasi ferenc
sb0042 pályázati felhívás
sb0043 tiszteleti tag-választás
sb0044 műsorváltozás a nemzetiben
sb0045 európai nagyvárosok hőmérséklete
sb0046 számítógépes anyagbörze
ab0047 miről ír kertészet és szőlészet
sb0048 a heves megyei tanács vb ülése
sb0049 végső bucsu marti györgytől
sb0050 autósorszárok
sb0051 piaci jelentés
sb0052 hollóházi porcelánok
sb0053 budapesten rendezik az unido
sb0054 a környező országok időjárása
sb0055 a szolnok megyei tanács vb ülése
sb0056 a kommunális szolgáltatások
sb0057 nógrád megyei tanács vb ülése
sb0058 a kohászatról ... /1. rész/
sb0059 népfrentküldöttség utazott
sb0060 a kohászatról ... /2. rész/
sb0061 japán kereskedőházak
sb0062 a kohászatról ... /3. rész/
sb0063 a prometheusz leányvállalat

sb0064 a fővinform jelenti
 sb0065 felmentés, kinevezés
 sb0066 őszi fizikus napok pécssett
 sb0067 nemzetközi konferencia /2. rész/
 sb0068 babits-ünnepségek esztergomban
 sb0069 az omszki művészeti együttes
 sb0070 az országos választási elnökség
 sb0071 elhunyt ondrisek istván
 sb0072 elhunyt ligeti istván
 sb0073 budapestre érkezett ... /1. rész/
 sb0074 elmarad a nyilvános ...
 sb0075 magyar-bolgár egyezmény
 /folyt.köv/ ig
 20.49 151183 1228

-.-

sb0082 4 180 mtib2028

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /3. rész/

sb0076 időjárásjelentés
 sb0077 a szépművészeti muzeum ...
 sb0078 budapestre érkezett ... /2. rész/
 sb0079 Leonard Bernstein az erkel színházban
 sb0080 tartalomjegyzék /1. rész/
 sb0081 tartalomjegyzék /2. rész/
 sb0082 tartalomjegyzék /3. rész/

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében

főszerkesztő: Kovács György
 szerkesztette: Sebestyén Tibor
 Izsák Erika
 Halasi György

- v e g e -

/mti/ ig hgy
 20.49 151183 0575

-.-

60.008/1

Belföldi hírek

budapest, 1983. november 16.

bel

s z e r d a

sb0001 4 130 mtib1001

magyar-osztrák egészségügyi együttműködés

1983. november 16. - együttműködésük eredményeit ismertetik ebben az időszakban magyar és osztrák egészségügyi intézetek: számba veszik a két ország 1982-83. évi egészségügyi, illetve műszaki-tudományos munkaterveiben előirányzott programjaik megvalósítását, és előkészítik az 1984-85 évi közös kutatásaikat.

az országos reuma és fizioterápiás intézet elektromikroszkóp osztályának vezetője dr. Neumark Tamás e napokban Bécsben beszéli meg a Ludwig Boltzmann reumatológiai és balneológiai intézet szakembereivel a közös kutatások eredményeit, a további terveket. két éve együtt kutatják a reumás betegségek okait és lefolyását, keresik a választ arra a vitatott kérdésre, hogy vírusfertőzés szerepet játszik-e keletkezésükben vagy sem. reumás betegek térdízületeiből vett sejtek tenyésztéseit vizsgálják azonos morfológiai, immunológiai, biokémiai módszerekkel. vizsgálati anyagaikat, tapasztalataikat negyedévenként cserélik ki. Budapest, Bécsben, vagy pedig „féluton”, Győrött, Sopronban találkoznak a két intézet kutatói. vizsgálataik korábbi eredményeit a sejtszaporodást tanulmányozó európai társaság ez év májusában, Budapestén tartott kongresszusán közös előadásokban ismertették a szakma képviselőivel. vizsgálataik során virushoz hasonló képleteket találtak a reumás betegek sejtjeinek tenyészteteiben. ennek alapján feltételezik: vírusnak is szerepe lehet a reuma keletkezésében. Ujabbán a két intézetben vizsgálják a psoriasis bőrbetegség és a reuma együttes előfordulásakor észlelt immunrendszeri zavarok okait. a következő